

▼B**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ)
nr 987/2009,****16. september 2009,****milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord****(EMPs ja Šveitsis kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 42 ja 308,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 89,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 883/2004 ajakohastatakse liikmesriikide sise-riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimismääruse rakendamiseks vajalikke meetmeid ja menetlusi ning lihtsustades neid kõigi asjaosaliste huvides. Tuleks kehtestada rakenduseeskirjad.
- (2) Tõhusam ja tihedam koostöö sotsiaalkindlustusasutuste vahel on oluline tegur, et võimaldada määrusega (EÜ) nr 883/2004 hõlmatud isikutel oma õigusi võimalikult kiiresti ja parimatel tingimustel kasutada.
- (3) Elektrooniliste vahendite kasutamine on kohane kiireks ja usaldusväärseks andmevahetuseks liikmesriikide asutuste vahel. Andmete elektrooniline töötlemine peaks kaasa aitama menetluste kiirendamisele asjaomaste isikute jaoks. Lisaks peaks nende suhtes kehtima kõik tagatised, mis on ette nähtud ühenduse eeskirjades üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta.
- (4) Ajakohastamist võimaldaval kujul esitatud andmete, sealhulgas elektrooniliste andmete kättesaadavus liikmesriikide asutuste kohta, kes tõenäoliselt osalevad määruse (EÜ) nr 883/2004 rakendamises, peaks lihtsustama andmevahetust liikmesriikide asutuste vahel. See lähenemine, mis tähtsustab puhtalt faktilise teabe olulisust ning selle kiiret kättesaadavust kodanikele, on oluline lihtsustus, mis tuleks sätestada käesoleva määrusega.

⁽¹⁾ ELT L 166, 30.4.2004, lk 1.⁽²⁾ ELT C 324, 30.12.2006, lk 59.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 9. juuli 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teataja* seni avaldamata), nõukogu 17. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht (ELT C 38 E, 17.2.2009, lk 26) ja Euroopa Parlamendi 22. aprilli 2009. aasta seisukoht. Nõukogu 27. juuli 2009. aasta otsus.

▼B

- (5) Sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimisnormide rakendamise keerukate menetluste võimalikult sujuva toimimise saavutamiseks ja nende menetluste tõhusaks korraldamiseks on vaja 4. lisa viivitamatu ajakohastamise süsteemi. Selle saavutamiseks vajalike sätete väljatöötamiseks ja kohaldamiseks on vajalik tihe koostöö liikmesriikide ja komisjoni vahel ning need sätted tuleks rakendada kiiresti, pidades silmas viivitamisest põhjustatud tagajärgi nii kodanikele kui ka haldusasutustele. Seetõttu tuleks komisjonile anda volitused töötada välja andmebaas ja seda hallata ning tagada, et see on töökorras hiljemalt alates käesoleva määruse jõustumise päevast. Komisjon peaks eelkõige võtma vajalikke meetmeid 4. lisas loetletud andmete integreerimiseks kõnealusesse andmebaasi.
- (6) Mõningate menetluste tõhustamine peaks tagama määruse (EÜ) nr 883/2004 kasutajatele suurema õiguskindluse ja läbipaistvuse. Näiteks peaks ühiste tähtaegade kinnitamine teatavate kohustuste täitmiseks või haldusülesannete täitmiseks kaasa aitama kindlustatud isikute ja asutuste vaheliste suhete selgitamisele ja struktureerimisele.
- (7) Käesoleva määrusega hõlmatud isikud peaksid pädevalt asutuselt saama oma taotlustele õigeaegselt vastuse. Vastus tuleks anda hiljemalt kõnealuse liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktidega ette nähtud tähtaegade jooksul, kui sellised tähtajad on olemas. Oleks soovitav, et liikmesriigid, kelle sotsiaalkindlustusalastes õigusaktides ei ole selliseid tähtaegu ette nähtud, kaaluksid vajaduse korral nende kehtestamist ja nende teatavaks tegemist asjaomastele isikutele.
- (8) Liikmesriikidel, nende pädevatel asutustel ja sotsiaalkindlustusasutustel peaks olema võimalus omavahel kokku leppida lihtsustatud menetlustes ja halduskorras, mida nad peavad tõhusamaks ja oma sotsiaalkindlustussüsteemi jaoks kohasemaks. Siiski ei tohiks sellised kokkulepped mõjutada määrusega (EÜ) nr 883/2004 hõlmatud isikute õigusi.
- (9) Sotsiaalkindlustuse valdkonnale omane keerukus nõuab kõigilt liikmesriikide asutustelt erilisi jõupingutusi kindlustatud isikute huvides, et ei kahjustataks isikute õigusi, kes ei ole edastanud oma taotlust või vajalikku teavet asutusele, kes on volitatud seda taotlust menetlema vastavalt määruses (EÜ) 883/2004 ja käesolevas määruses sätestatud eeskirjadele ja korrale.
- (10) Et määrata kindlaks pädev asutus, st asutus, kelle õigusakte kohaldatakse või kellel lasub kohustus teatavaid hüvitisi maksta, peavad rohkem kui ühe liikmesriigi asutused analüüsima kindlustatud isiku ja tema pereliikmete olukorda. Et tagada asjaomaste isikute kaitse asutustevahelise vajaliku teabevahetuse ajal, tuleks ette näha nende ajutine kuulumine ühe sotsiaalkindlustussüsteemi alla.

▼B

- (11) Liikmesriigid peaksid tegema koostööd sellise isiku, kelle suhtes kohaldatakse käesolevat määrust ja määrust (EÜ) nr 883/2004, elukoha kindlaksmääramisel ning vaidluse korral tuleks küsimuse lahendamiseks võtta arvesse kõiki asjakohaseid kriteeriumeid. Need võivad hõlmata käesoleva määruse vastavas artiklis osutatud kriteeriume.
- (12) Paljude käesolevas määruses sätestatud meetmete ja menetluste eesmärk on tagada nende kriteeriumide suurem läbipaistvus, mida liikmesriikide asutused peavad määruse (EÜ) nr 883/2004 alusel rakendama. Need meetmed ja menetlused tulenevad Euroopa Ühenduste Kohtu praktikast, halduskomisjoni otsustest ning enam kui 30aastasest sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kogemusest asutamislepinguga ette nähtud põhivabaduste raames.
- (13) Käesolevas määruses nähakse ette meetmed ja menetlused töötajate ja töötute liikuvuse soodustamiseks. Piirialatöötajad, kes on jäänud täiesti töötuks, võivad teha ennast tööhõivetalitustele kättesaadavaks nii oma elukohariigis kui ka selles liikmesriigis, kus nad viimati töötasid. Siiski peaks neil olema õigus saada hüvitisi üksnes oma elukohaliikmesriigist.
- (14) Mõned konkreetsed eeskirjad ja menetlused on vajalikud, et määrata kindlaks kohaldatavad õigusaktid, et võtta arvesse perioodid, mille jooksul kindlustatud isik on pühendunud laste kasvatamisele erinevates liikmesriikides.
- (15) Teatavad menetlused peaksid peegeldama ka vajadust jaotada kulud liikmesriikide vahel võrdselt. Eelkõige ravikindlustuse valdkonnas tuleks nende menetluste puhul arvesse võtta ühelt poolt nende liikmesriikide seisukohta, kes kannavad kindlustatud isikute tervishoiusüsteemile juurdepääsuga seotud kulud, ja teiselt poolt nende liikmesriikide seisukohta, kelle asutused kannavad oma kindlustatud isikute mitterahaliste hüvitiste kulud, kui need hüvitised on saadud muus liikmesriigis kui elukohariik.
- (16) Lähtudes määrusest (EÜ) nr 883/2004, tuleb selgitada mitterahaliste haigushüvitistega seotud kulutuste kandmise tingimusi plaanilise ravi raames, nimelt juhul, kui kindlustatud isik läheb ravile teise liikmesriiki kui see, kus ta on kindlustatud või kus on tema elukoht. Täpsustada tuleks kindlustatud isikute kohustusi seoses eelneva loa taotlemisega ning asutuste kohustusi patsiendi suhtes seoses loa andmise tingimustega. Samuti tuleks täpsustada loa alusel teises liikmesriigis saadud ravi rahalise kulu kandmise tagajärjed.
- (17) Käesolev määrus ja eelkõige väljaspool pädevat liikmesriiki viibimist ja plaanilist ravi käsitlevad sätted ei tohiks takistada soodsamate siseriiklike sätete kohaldamist, eelkõige teises liikmesriigis tekkinud kulude tagasimaksmise suhtes.

▼B

- (18) Liikmesriikide asutuste vaheliste võlanõuete maksetähtaegade lühendamisele suunatud siduvad menetlused on olulised, et säilitada usalduslikud suhted ja järgida liikmesriikide sotsiaalkindlustussüsteemide suhtes kehtivat hea juhtimistava nõuet. Seega tuleks tõhustada nõuete menetlemisega seotud toiminguid haigus- ja töötushüvitiste kontekstis.
- (19) Asutustevahelisi menetlusi vastastikuse abi pakkumiseks sotsiaalkindlustusega seotud nõuete sissenõudmisel tuleks tõhustada, et tagada tõhusam sissenõudmine ning koordineerimismäärade tõrgeteta toimimine. Tõhus sissenõudmine on ka vahend kuritarvituste ja pettuste ennetamiseks ja nendega võitlemiseks ning viis, kuidas tagada sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkus. Selleks tuleb vastu võtta uued menetlused, võttes aluseks mitmed nõukogu 26. mai 2008. aasta direktiivi 2008/55/EÜ (vastastikuse abi kohta teatavate lõivude, tollimaksude, maksude ja muude meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel)⁽¹⁾ olemasolevad sätted. Kõnealused uued sissenõudmise menetlused tuleks saadud kogemusi arvesse võttes viis aastat pärast rakendamist läbi vaadata ning neid tuleks vajaduse korral kohandada, eelkõige selleks, et tagada nende täielik toimivus.
- (20) Alusetult makstud hüvitiste sissenõudmisel, ajutiste maksete ja sisse maksete sissenõudmisel, tasaarvestusel ning sissenõudmise korral abi andmise puhul kohaldatavate vastastikuse abistamise sätete kohaldamisel on taotluse saanud liikmesriigi jurisdiktsioon piiratud täitemeetmetega seotud toimingutega. Mis tahes muud toimingud kuuluvad taotluse esitanud liikmesriigi jurisdiktsiooni alla.
- (21) Taotluse saanud liikmesriigis võetud täitemeetmetest ei tulene, et see liikmesriik tunnustab nõude alust või selle sisu.
- (22) Asjaomaste isikute teavitamine nende õigustest ja kohustustest on oluline eeltingimus usaldusliku suhte kujundamiseks pädevate asutuste ja liikmesriikide asutustega. Teave peaks sisaldama juhi-seid haldusmenetluse kohta. Olenevalt olukorrast võivad asjaomased isikud olla kindlustatud isikud, nende pereliikmed ja/või nende ülalpidamisel olnud isikud või muud isikud.
- (23) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt koordineerimismeetmete vastuvõtmist, et tagada isikute vaba liikumise tegelik toimimine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ ELT L 150, 10.6.2008, lk 28.

▼B

- (24) Käesolev määrus peaks asendama nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72, millega määratakse kindlaks määruse (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes) rakendamise kord⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

I PEATÜKK

Mõisted

Artikkel 1

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „põhimäärus” – määrus (EÜ) nr 883/2004;
 - b) „rakendusmäärus” – käesolev määrus ning
 - c) kohaldatakse põhimääruses sätestatud mõisteid.
2. Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „juurdepääsupunkt” – üksus, kes
 - i) on elektrooniliseks kontaktpunktiks;
 - ii) teeb vastavalt aadressile automaatset marsruutimist ja
 - iii) teeb intelligentset marsruutimist, mis põhineb automaatset kontrolli ja marsruutimist (nt tehisintellekti rakendus) ja/või inimsekumist võimaldaval tarkvaral;
 - b) „kontaktausutus” – liikmesriigi pädeva võimuorgani poolt põhimääruse artiklis 3 osutatud ühe või enama sotsiaalkindlustusliigi jaoks nimetatud mis tahes üksus, kelle ülesanne on vastata põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamisega seotud teabe- ja abitaotlustele ja kes peab täitma talle rakendusmääruse IV jaotises pandud ülesandeid;
 - c) „dokument” – mis tahes kandjal esitatud andmete kogum, mis on struktureeritud viisil, mis võimaldab nende elektroonilist vahetamist, ja mille edastamine on vajalik põhimääruse ja rakendusmääruse toimimiseks;
 - d) „struktureeritud elektrooniline sõnum” – mis tahes struktureeritud dokument, mis on esitatud liikmesriikidevaheliseks elektrooniliseks teabevahetuseks kehtestatud vormingus;

⁽¹⁾ EÜT L 74, 27.3.1972, lk 1.

▼B

- e) „edastamine elektroonilisel teel” – andmete edastamine elektrooniliste andmetöötlusseadmete (sh pakkimisseadmete) abil juhtmete või raadio kaudu, optiliselt või muude elektromagnetiliste vahendite abil;
- f) „kontrollnõukogu” – põhimääruse artiklis 74 osutatud üksus.

*II PEATÜKK****Koostööd ja andmevahetust käsitlevad sätted****Artikkel 2***Asutustevahelise teabevahetuse ulatus ja eeskirjad**

1. Rakendusmääruse kohaldamisel põhineb põhimäärusega hõlmatud liikmesriikide võimuorganite, asutuste ning isikute vaheline andmevahetus avaliku teenuse osutamise, tõhususe, aktiivse abistamise, kiire kättesaadavuse ja juurdepääsu, sealhulgas elektroonilise juurdepääsu põhimõtete kohaselt, eelkõige puudega inimeste ja vanurite jaoks.

2. Asutused edastavad või vahetavad viivitamata kõiki andmeid, mis on vajalikud nende isikute õiguste ja kohustuste kehtestamiseks ja kindlaksmääramiseks, kelle suhtes põhimäärust kohaldatakse. Andmete edastamine liikmesriikide vahel toimub kas asutuste vahel otse või kontaktasutuste kaudu.

3. Kui isik on eksikombel edastanud teavet, dokumente või taotlusi mõne teise liikmesriigi territooriumil asuvale asutusele kui see liikmesriik, kus rakendusmääruse kohaselt määratud asutus asub, edastab esimene asutus nimetatud teabe, dokumendid või taotlused viivitamata rakendusmääruse kohaselt määratud asutusele, märkides ära nende esialgse esitamise kuupäeva. See kuupäev on teisele asutusele siduv. Liikmesriikide asutusi ei peeta vastutavaks ega otsust ei peeta nende poolt tehtuks, kui nende tegevusetus tuleneb teiste liikmesriikide asutuste viivitamisest teabe, dokumentide või taotluste edastamisel.

4. Kui andmeid edastatakse adressaatliikmesriigi kontaktasutuse kaudu, algab taotlustele vastamise tähtaeg päevast, mil kõnealune kontaktasutus taotluse kätte sai, nagu taotluse oleks saanud nimetatud liikmesriigi asutus.

*Artikkel 3***Asjaomaste isikute ja asutuste vahelise teabevahetuse ulatus ja eeskirjad**

1. Liikmesriigid kindlustavad selle, et vajalik teave oleks asjaomastele isikutele kättesaadav, et anda neile teada põhimääruses ja rakendusmääruses tehtud muudatustest, nii et nad saaksid oma õigusi kasutada. Samuti näevad nad ette kasutajasõbralike teenuste osutamise.

▼B

2. Isikud, kelle suhtes kohaldatakse põhimäärust, peavad esitama asjakohasele asutusele teabe, dokumendid või tõendusmaterjali, mida on vaja nimetatud isikute või nende perekonna olukorra kindlakstegevamiseks, nende õiguste ja kohustuste kehtestamiseks või säilitamiseks ning kõnealuste isikute suhtes kohaldatavate õigusaktide ja nendest tulevate kohustuste kindlaksmääramiseks.

3. Liikmesriigid tagavad, et oma õigusaktide kohaselt põhimääruse rakendamiseks vajalike isikuandmete kogumisel, edastamisel või töötlemisel saavad asjaomased isikud täielikult kasutada isikuandmete kaitsega seotud õigusi kooskõlas ühenduse sätetega, milles käsitletakse üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemise ja nende andmete vaba liikumisega.

4. Asutused edastavad asjaomastele isikutele teavet ja väljastavad dokumente põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalikus ulatuses viivitamata ja igal juhul kõnealuse liikmesriigi õigusaktidega ette nähtud tähtaegade jooksul.

Asjaomane asutus teeb oma otsuse teatavaks teises liikmesriigis elavale või viibivale taotlejale otse või elukoha või viibimiskoha liikmesriigi kontaktasutuse kaudu. Hüvitiste maksimisest keeldumise korral nimetatakse ka keeldumise põhjused, õiguskaitselahendid ja edasikaebamise tähtajad. Otsuse koopia edastatakse teistele asjaomastele asutustele.

*Artikkel 4***Andmevahetuse vorming ja meetod**

1. Halduskomisjon määrab kindlaks dokumentide ja struktureeritud elektrooniliste sõnumite struktuuri, sisu ja vormingu ning üksikasjaliku korra selliste dokumentide ja sõnumite vahetamiseks.

2. Asutuste või kontaktasutuste vahel edastatakse andmeid elektrooniliselt kas otse või juurdepääsupunktide kaudu ühtses turvalises keskkonnas, kus on tagatud konfidentsiaalsus ja andmevahetuse kaitse.

3. Teabevahetuses asjaomaste isikutega kasutavad asutused iga juhtumi puhul kõige sobivamaid viise ning eelistavad võimaluse korral elektrooniliste vahendite kasutamist. Halduskomisjon määrab kindlaks teabe, dokumentide või otsuste asjaomasele isikule elektroonilisel teel edastamise praktilise korra.

*Artikkel 5***Teises liikmesriigis välja antud dokumentide ja tõendusmaterjalide õiguslik jõud**

1. Liikmesriigi asutuse väljastatud dokumente, mis näitavad isiku olukorda põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamise eesmärgil, ning tõendusmaterjale, mille alusel need dokumendid on välja antud, aktsepteeritakse teiste liikmesriikide asutustes niikaua, kuni need väljastanud liikmesriik ei ole neid tagasi võtnud või kehtetuks tunnistanud.

▼B

2. Kui esineb kahtlus dokumendi kehtivuses või selles esitatud asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud liikmesriigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja vajaduse korral kõnealuse dokumendi tagasivõtmist. Dokumendi väljastanud asutus vaatab dokumendi väljastamise põhjused läbi ja vajaduse korral võtab dokumendi tagasi.

3. Kui lõike 2 kohaselt esineb kahtlus asjaomaste isikute esitatud teabe õigsuse, dokumendi või tõendite kehtivuse või seal esitatud asjaolude täpsuse suhtes, kontrollib viibimis- või elukohajärgne asutus pädeva asutuse taotlusel kõnealust teavet või dokumenti, tingimusel et sellist kontrolli on võimalik läbi viia.

4. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda halduskomisjoni poole mitte varem kui kuu aega pärast seda, kui dokumendi saanud asutus esitas taotluse. Halduskomisjon püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.

*Artikkel 6***Õigusaktide ajutine kohaldamine ja hüvitiste ajutine andmine**

1. Kui rakendusmääruses ei sätestata teisiti, siis juhul, kui kahe või mitme liikmesriigi asutuste vahel esineb erimeelsusi kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramise suhtes, kohaldatakse asjaomase isiku suhtes ajutiselt ühe kõnealuse liikmesriigi õigusakte; prioriteetsusjärjekord määratakse järgmiselt:

a) selle liikmesriigi õigusaktid, kus isik tegelikult töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana, kui töötamine või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine toimub ainult ühes liikmesriigis;

▼M2

b) elukohaliikmesriigi õigusaktid, kui asjaomane isik töötab või tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või enamas liikmesriigis ja teostab osa oma tegevusest või tegevustest elukohaliikmesriigis või kui asjaomane isik ei tööta ega tegutse füüsilisest isikust ettevõtjana;

c) kõigil muudel juhtudel selle liikmesriigi õigusaktid, mille õigusaktide kohaldamist algselt taotleti, kui isik tegutseb kahes või enamas liikmesriigis.

▼B

2. Kui kahe või enama liikmesriigi asutuste vahel on erimeelsused küsimuses, milline asutus peaks rahalist või mitterahalist hüvitist andma, on asjaomasel isikul, kes vaidluse puudumise korral saaks hüvitist taotleda, õigus ajutiselt saada hüvitisi vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab tema elukohariigi asutus, või kui see isik ei ela ühegi asjaomase liikmesriigi territooriumil, siis vastavalt õigusaktidele, mida kohaldab asutus, kellele taotlus algselt esitati.

▼B

3. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda halduskomisjoni poole mitte varem kui kuu aega pärast kuupäeva, mil tekkisid lõigetes 1 ja 2 osutatud erimeelsused. Halduskomisjon püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.

4. Kui on selgunud, et selle liikmesriigi õigusakte, kelle sotsiaalkindlustussüsteemi alla ajutiselt kuuluti, ei kohaldata või et ajutiselt hüvitisi maksnud asutus ei olnud pädev asutus, loetakse pädevaks tunnistatud asutus pädevaks tagasiulatavalt, nagu see erimeelsus ei oleks esinenud, hiljemalt alates ajutiselt sotsiaalkindlustussüsteemi alla kuulumise alguskuupäevast või kõnealuse ajutise hüvitise esimese makse sooritamisest.

5. Vajaduse korral teevad pädevaks tunnistatud asutus ning ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud või ajutiselt sissemakseid saanud asutus kindlaks asjaomase isiku rahalise olukorra seoses ajutiselt makstud sissemaksete ja rahaliste hüvitistega, tehes seda, kui see on asjakohane, rakendusmääruse IV jaotise III peatüki kohaselt.

Pädev asutus maksab asutuse poolt vastavalt lõikele 2 ajutiselt antud mitterahalised hüvitised tagasi vastavalt rakendusmääruse IV jaotisele.

*Artikkel 7***Hüvitiste ja sissemaksete ajutine arvutamine**

1. Kui rakendusmääruses ei sätestata teisiti ning kui isikul on vastavalt põhimäärusele õigus saada hüvitist või kohustus teha sissemakseid, ning pädeva asutuse valduses ei ole nimetatud hüvitise või sissemakse lõplikuks arvutamiseks kogu vajalikku teavet olukorra kohta teises liikmesriigis, maksab see asutus ajutise hüvitise asjaomase isiku taotlusel või arvutab ajutise sissemakse summa, kui selline arvutus on asutuse käsutuses oleva teabe põhjal võimalik.

2. Asjaomane hüvitis või sissemakse arvutatakse uuesti siis, kui asjaomasele asutusele on esitatud vajalikud tõendusmaterjalid või dokumendid.

*III PEATÜKK****Muud üldsätted põhimääruse kohaldamiseks****Artikkel 8***Halduskokkulepped kahe või enama liikmesriigi vahel**

1. Rakendusmääruse sätted asendavad põhimääruse artikli 8 lõikes 1 osutatud konventsioonide kohaldamist käsitlevate kokkulepete sätted, välja arvatud põhimääruse II lisas osutatud konventsioonidega seotud kokkuleppeid käsitlevad sätted, tingimusel et nimetatud kokkulepete sätted on kantud rakendusmääruse 1. lissasse.

▼B

2. Liikmesriigid võivad vajaduse korral omavahel sõlmida kokkuleppeid põhimääruse artikli 8 lõikes 2 osutatud konventsioonide kohaldamise kohta, tingimusel et nimetatud kokkulepped ei kahjusta asjaomaste isikute õigusi ja kohustusi ning on kantud rakendusmääruse 1. lisasse.

*Artikkel 9***Muud asutustevahelised menetlused**

1. Kaks või enam liikmesriiki või nende pädevad võimuorganid võivad kokku leppida muudes menetlustes lisaks rakendusmääruses sätestatud menetlustele, tingimusel et need menetlused ei kahjusta asjaomaste isikute õigusi või kohustusi.

2. Sel eesmärgil sõlmitud kokkulepetest antakse teada halduskomisjonile ja need kantakse rakendusmääruse 1. lisasse.

3. Kahe või enama liikmesriigi vahel sõlmitud rakenduskokkulepete sätted, millel on sama eesmärk või mis sarnanevad lõikes 2 nimetatutega ning mis kehtivad rakendusmääruse jõustumise päevale eelnenud päeval ning on kantud määruse (EMÜ) nr 574/72 5. lisasse, jäävad kehtima nende liikmesriikide vahelistes suhetes, kui need on kantud ka rakendusmääruse 1. lisasse.

*Artikkel 10***Hüvitiste kattumise vältimine**

Kui kahe või enama liikmesriigi õigusaktide kohaselt antavaid hüvitisi vastastikku vähendatakse, nende maksmine peatatakse või nende maksmine lõpetatakse, jagatakse summad, mis jääksid asjaomase liikmesriigi õigusaktidega sätestatud vähendamise, peatamise või maksmise lõpetamise eeskirjade jäiga kohaldamise tõttu välja maksmata, vähendatud, peatatud või lõpetatud hüvitiste arvuga, olenemata põhimääruse muudest sätetest.

*Artikkel 11***Kriteeriumid elukoha kindlaksmääramiseks**

1. Kui kahe või enama liikmesriigi asutuste vahel on erimeelsusi selle isiku elukoha kindlaksmääramise küsimuses, kelle suhtes põhimäärust kohaldatakse, määravad need asutused ühisel kokkuleppel kindlaks asjaomase isiku tegevuste huvikeskme, tuginedes üldhinnangule kogu asjakohaste faktidega seotud kättesaadava teabe kohta, mis võib vajaduse korral hõlmata järgmist:

a) asjaomaste liikmesriikide territooriumil viibimise kestus ja järjepidevus;

b) isiku olukord, sealhulgas:

i) mis tahes teostatavate tegevuste olemus ja eripära, eelkõige koht, kus isik tavaliselt neid tegevusi teostab, tegevuse stabiilsus ning mis tahes töötegemiseks sõlmitud lepingu kestus;

ii) perekonnaseis ja perekondlikud sidemed;

▼B

- iii) mis tahes tasustamata tegevuste teostamine;
- iv) õpilaste puhul tuluallikas;
- v) tema elukoha olukord, eelkõige see, kui alaline see elukoht on;
- vi) liikmesriik, mida peetakse maksustamise tähenduses isiku elukohaks.

2. Kui lõikes 1 loetletud asjaomastel faktidel põhinevate eri kriteeriumide kohaldamine ei vii asjaomaste asutuste vahelise kokkuleppeni, peetakse isiku tegeliku elukoha kindlaksmääramisel otsustavaks tema sellistest faktidest ja asjaoludest, eelkõige elukohavahetuse põhjustest, ilmnevat kavatsust.

*Artikkel 12***Perioodide liitmine**

1. Põhimääruse artikli 6 kohaldamiseks pöördub pädev asutus nende liikmesriikide asutuste poole, kelle õigusakte asjaomase isiku suhtes on samuti kohaldatud, et määrata kindlaks nende riikide õigusaktide kohaselt täitunud kõik kindlustusperioodid.

2. Liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud asjaomased kindlustus-, töötamis-, füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise või elamisperioodid liidetakse mis tahes teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud sellistele perioodidele põhimääruse artikli 6 kohaldamiseks vajalikus ulatuses, tingimusel et need perioodid ei kattu.

3. Kui ühe liikmesriigi õigusaktidest tuleneva kohustusliku kindlustuse alusel täitunud kindlustus- või elamisperiood kattub kindlustusperioodiga, mis vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise alusel on täitunud vastavalt teise liikmesriigi õigusaktidele, võetakse arvesse üksnes kohustusliku kindlustuse alusel täitunud perioodi.

4. Kui kindlustus- või elamisperiood, mis ei ole ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud võrdsustatud periood, kattub teise liikmesriigi õigusaktide alusel võrdsustatud perioodiga, võetakse arvesse üksnes perioodi, mis ei ole võrdsustatud periood.

5. Kõik kahe või enama liikmesriigi õigusaktide kohaselt võrdsustatud perioodid võtab arvesse ainult selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel oli asjaomane isik viimati kohustuslikult kindlustatud enne kõnealust perioodi. Juhul kui asjaomane isik ei olnud enne kõnealust perioodi liikmesriigi kohustusliku kindlustusega hõlmatud, võtab seda arvesse selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel oli ta kohustuslikult kindlustatud esimest korda pärast kõnealust perioodi.

▼B

6. Kui ei ole võimalik täpselt kindlaks teha aega, mil teatud kindlustus- või elamisperioodid ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitusid, eeldatakse, et need perioodid ei kattu teise liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustus- või elamisperioodidega, ning kui see on asjaomasele isikule soodne, võetakse neid arvesse mõistlikus ulatuses.

*Artikkel 13***Perioodide ümberarvutamise eeskirjad**

1. Kui ühe liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioodid on väljendatud teistsugustes ühikutes kui teise liikmesriigi õigusaktides sätestatud, toimub põhimääruse artikli 6 alusel perioodide liitmiseks vajalik ümberarvutamine vastavalt järgmistele reeglitele:

- a) ümberarvutamise aluseks olev periood on periood, mille kohta edastas teabe selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel periood täitus;
- b) selliste kindlustusskeemide puhul, milles perioode väljendatakse päevades, toimub päevadest muudeks ühikuteks ja vastupidi ning erinevate päevadel põhinevate skeemide vaheline ümberarvutamine järgmise tabeli kohaselt:

Skeemi alus	1 päeva vaste	1 nädala vaste	1 kuu vaste	1 kvartali vaste	Maksimaalne päevade arv kalendriaastas
5 päeva	9 tundi	5 päeva	22 päeva	66 päeva	264 päeva
6 päeva	8 tundi	6 päeva	26 päeva	78 päeva	312 päeva
7 päeva	6 tundi	7 päeva	30 päeva	90 päeva	360 päeva

- c) kindlustusskeemide puhul, milles perioode väljendatakse muudes ühikutes kui päevades,
- i) võrdub kolm kuud või 13 nädalat ühe kvartaliga ja vastupidi;
- ii) võrdub üks aasta nelja kvartali, 12 kuu või 52 nädalaga ja vastupidi;
- iii) arvutatakse nädalate kuudeks ümberarvutamise korral ja vastupidi nädalad ja kuud ümber päevadeks vastavalt punktis b toodud tabeli kuuel päeval põhinevate skeemide ümberarvutamise reeglitele;
- d) osadena väljendatavate perioodide puhul arvutatakse need arvud ümber järgmiseks väiksemaks täisühikuks, kohaldades punktides b ja c sätestatud reegleid. Aasta osad arvutatakse ümber kuudeks, välja arvatud juhul, kui asjaomane kindlustusskeem põhineb kvartalitel;
- e) kui käesoleva lõike alusel toimuva ümberarvutamise tulemusel tekib ühiku osa, loetakse käesoleva lõike alusel toimuva ümberarvutamise tulemuseks järgmist suuremat täisühikut.

▼B

2. Lõike 1 kohaldamine ei too kaasa ühe kalendriaasta jooksul täitunud perioodide kogusummana suuremat päevade arvu, kui on näidatud lõike 1 punktis b esitatud tabeli viimases veerus, rohkem kui 52 nädalat, 12 kuud või neli kvartalit.

Kui ümberarvutamisele kuuluvad perioodid vastavad aastasele perioodide arvule selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kus need perioodid on täitunud, ei põhjusta lõike 1 kohaldamine ühe kalendriaasta jooksul lühemaid perioode kui asjaomastes õigusaktides sätestatud maksimaalne võimalik perioodide summa.

3. Ümberarvutamine toimub kas kõiki liidetud perioode hõlmava ühe tehtena või iga aasta kohta tehtud tehetena, kui perioodid esitati aastate kaupa.

4. Kui asutus esitab päevades väljendatud perioode, märgib ta samal ajal, kas tema poolt hallatav kindlustusskeem põhineb viiel, kuuel või seitsmel päeval.

II JAOTIS

KOHALDATAVATE ÕIGUSAKTIDE KINDLAKSMÄÄRAMINE

*Artikkel 14***Täpsustused põhimääruse artiklite 12 ja 13 kohta**

1. Põhimääruse artikli 12 lõike 1 kohaldamisel võib isik, „kes töötab liikmesriigis töandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle see töandja lähetab teise liikmesriiki”, olla muu hulgas isik, kes on tööle võetud teise liikmesriiki tööle lähetamise eesmärgil, tingimusel et asjaomase isiku suhtes kohaldatakse vahetult enne töökohale asumist juba selle liikmesriigi õigusakte, kus asub teda tööle võtnud töandja.

2. Põhimääruse artikli 12 lõike 1 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt seal tegutseb” töandjale, kes tavaliselt teostab sisulisi tegevusi, mitte üksnes sisemisi haldustegevusi, selle liikmesriigi territooriumil, kus ta on asutatud, võttes arvesse kõiki kõnealuse ettevõtja tegevusi iseloomustavaid kriteeriume. Asjakohased kriteeriumid peavad vastama iga töandja spetsiifilistele iseärasustele ja tema tegevuste tegelikule iseloomule.

3. Põhimääruse artikli 12 lõike 2 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt tegutseb füüsilisest isikust ettevõtjana” isikule, kes tavaliselt teostab olulisi tegevusi selle liikmesriigi territooriumil, kus on tema asukoht. See isik peab eelkõige olema oma tegevusi teostanud juba mõnda aega enne kuupäeva, mil ta soovib kõnealuse artikli sätteid kasutada, ning peab mis tahes perioodil, kui ta teises liikmesriigis teostab ajutiselt tegevusi, jätkuvalt täitma oma asukohaliikmesriigis oma tegevuste teostamiseks vajalikke nõudeid, et jätkata neid pärast tagasipöördumist.

▼B

4. Kui soovitakse määrata kindlaks, kas tegevus, millega füüsilisest isikust ettevõtja läheb teise liikmesriiki tegelema, on „sarnane” tema tavapärase tegevusega, on põhimääruse artikli 12 lõike 2 kohaldamisel kriteeriumiks tegevuse tegelik olemus ja mitte asjaolu, kas teine liikmesriik määratleb selle tegevuse palgatöök või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemiseks.

▼M2

5. Põhimääruse artikli 13 lõike 1 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt töötab kahes või enam liikmesriigis” isikule, kes täidab samal ajal või vaheldumisi sama ettevõtja või tööandja juures või mitme eraldi ettevõtja või tööandja juures ühte või enam ülesannet kahes või enam liikmesriigis.

5a. Põhimääruse II jaotise kohaldamisel osutatakse sõnadega „registrisse kantud asukoht või tegevuskoht” registrisse kantud asukohale või tegevuskohtale, kus võetakse vastu ettevõtja olulised otsused ja kus on juhatuse asukoht.

Põhimääruse artikli 13 lõike 1 kohaldamisel kohaldatakse kahes või enam liikmesriigis reisijate- või kaubaveoteenuseid osutavate lennumeeskonna või salongipersonali töövõtjast liikmete suhtes selle riigi õigusakte, kus asub nõukogu 16. detsembri 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 3922/91 (tehniliste nõuete ja haldusprotseduuride kooskõlastamise kohta tsiviillennunduses) ⁽¹⁾ III lisa kohaselt määratletud põhibaas.

5b. Põhimääruse artikli 13 alusel kohaldatava õiguse kindlaksmääramisel ei võeta arvesse väikese mõjuga tegevusi. Rakendusmääruse artiklit 16 kohaldatakse kõigil käesoleva artikli kohastel juhtudel.

▼B

6. Põhimääruse artikli 13 lõike 2 kohaldamisel osutatakse sõnadega „kes tavaliselt on tegev füüsilisest isikust ettevõtjana kahes või mitmes liikmesriigis” eelkõige isikule, kes füüsilisest isikust ettevõtjana teostab kahes või mitmes liikmesriigis korruga või vaheldumisi ühte või enam tegevust olenemata nende tegevuste iseloomust.

7. Lõigetes 5 ja 6 toodud tegevuste eristamisel põhimääruse artikli 12 lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud olukordadest on määravaks ühes või mitmes muus liikmesriigis teostatava tegevuse kestus (kas alalise või ühekordse või ajutise iseloomuga tegevus). Selleks hinnatakse üldiselt kõiki asjakohaseid fakte, mis töötaja puhul hõlmab eelkõige töölepingus määratletud töötamise kohta.

8. Põhimääruse artikli 13 lõigete 1 ja 2 kohaldamisel tähendab ühes liikmesriigis toimunud „oluline osa palgatööst või ettevõtlusest” seda, et selles liikmesriigis toimub kvantitatiivselt märkimisväärne osa tema tegevusest töötajana või füüsilisest isikust ettevõtjana, ilma et see peaks tingimata olema suurem osa sellest tegevusest.

⁽¹⁾ EÜT L 373, 31.12.1991, lk 4.

▼B

Et määrata kindlaks, kas oluline osa tegevustest toimub ühes liikmesriigis, võetakse arvesse järgmisi soovituslikke kriteeriumeid:

- a) töötamise puhul tööaeg ja/või töötasu ning
- b) füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise puhul käive, tööaeg, osutatud teenuste arv ja/või sissetulek.

Üldise hinnangu raames on vähem kui 25protsendiline osakaal nimetatud kriteeriumide alusel märk sellest, et oluline osa tegevustest ei toimu asjaomases liikmesriigis.

9. Põhimääruse artikli 13 lõike 2 punkti b kohaldamisel määratakse füüsilisest isikust ettevõtja „tegevuste huvikese” kindlaks, võttes arvesse kõiki elemente, millest koosneb tema ametialane tegevus, eelkõige asjaomase isiku tegevuse kindlat ja pidevat asukohta, tegevuse tavapärasel iseloomul või kestust, osutatud teenuste arvu ning kõigist asjaoludest ilmnevat asjaomase isiku kavatsust.

10. Lõigete 8 ja 9 rakendamisel kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramiseks võtavad asjaomased asutused arvesse järgmiseks 12 kalendrikuuks prognoositavat olukorda.

11. Juhul kui isik töötab kahes või enamas liikmesriigis tööandja heaks, kelle asukoht on väljaspool liitu, ja kui kõnealune isik elab ühes liikmesriigis, ilma et ta tegeleks seal olulise tegevusega, kohaldatakse tema suhtes elukohaliikmesriigi õigusakte.

Artikkel 15

Põhimääruse artikli 11 lõike 3 punktide b ja d, artikli 11 lõike 4 ja artikli 12 kohaldamise kord (asjaomastele asutustele teabe edastamise kohta)

1. Kui isiku tegevus toimub muus liikmesriigis kui põhimääruse II jaotise kohaselt pädevas liikmesriigis, teavitab tööandja või asjaomane isik, juhul kui isiku tegevus ei toimu palgatööna, sellest võimaluse korral eelnevalt selle liikmesriigi pädevat asutust, kelle õigusakte kohaldatakse, kui rakendusmääruse artiklis 16 ei sätestata teisiti.

►**M2** Nimetatud asutus väljastab asjaomasele isikule rakendusmääruse artikli 19 lõikes 2 osutatud tunnistuse ja muudab viivitamata kõnealuse isiku suhtes põhimääruse artikli 11 lõike 3 punkti b ja artikli 12 alusel kohaldatavaid õigusakte käsitleva teabe kättesaadavaks selle liikmesriigi pädeva võimuorgani nimetatud asutusele, kus tegevus toimub. ◀

2. Lõigete 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* nende isikute suhtes, kes on hõlmatud põhimääruse artikli 11 lõike 3 punktiga d.

▼B

3. Tööandja põhimääruse artikli 11 lõike 4 tähenduses, kelle töötaja töötab teise liikmesriigi lipu all merd sõitval alusel, teavitab sellest võimaluse korral eelnevalt selle liikmesriigi pädevat asutust, kelle õigusakte kohaldatakse. See asutus muudab viivitamata asjaomase isiku suhtes põhimääruse artikli 11 lõike 4 alusel kohaldatavaid õigusakte käsitleva teabe kättesaadavaks selle liikmesriigi pädeva võimuorgani nimetatud asutusele, kelle lipu all sõidab merd alus, millel töötaja töötab.

*Artikkel 16***Põhimääruse artikli 13 kohaldamise kord**

1. Isik, kelle tegevus toimub kahes või enamas liikmesriigis, teatab sellest oma elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani määratud asutusele.

2. Isiku elukohajärgne määratud asutus määrab viivitamatult kindlaks asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid, võttes arvesse põhimääruse artiklit 13 ja rakendusmääruse artiklit 14. Selline esialgne kindlaksmääramine on ajutine. Asutus teavitab ajutisest kindlaksmääramisest iga liikmesriigi, kus tegevust teostatakse, määratud asutust.

3. Lõikes 2 sätestatud kohaldatavate õigusaktide ajutine kindlaksmääramine muutub lõplikuks kahe kuu jooksul pärast sellest asjaomaste liikmesriikide pädevate võimuorganite nimetatud asutuse teavitamist vastavalt lõikele 2, välja arvatud juhul, kui need õigusaktid on juba lõike 4 alusel lõplikult kindlaks määratud või kui üks asjaomastest asutustest teatab elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani nimetatud asutusele enne eespool nimetatud kahekuulise ajavahemiku lõppu, et ta ei saa veel õigusaktide kindlaksmääramisega nõustuda või ta on selles küsimuses eriarvamusel.

4. Kui kahtlused kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramisel muudavad vajalikuks kontakti kahe või enama liikmesriigi asutuste vahel, määratakse asjaomase isiku suhtes kohaldatavad õigusaktid kindlaks ühise kokkuleppe teel liikmesriigi pädevate võimuorganite nimetatud ühe või enama asutuse või pädevate võimuorganite endi taotlusel, võttes arvesse põhimääruse artiklit 13 ja rakendusmääruse artikli 14 asjakohaseid sätteid.

Kui asjaomaste asutuste või pädevate võimuorganite vahel on eriarvamusi, püüavad need üksused eespool toodud tingimuste kohaselt kokkuleppe saavutada ning kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 6.

5. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktide kohaldamine on kas ajutiselt või lõplikult kindlaks määratud, teavitab sellest viivitamatult asjaomast isikut.

6. Kui asjaomane isik ei esita lõikes 1 osutatud teavet, kohaldatakse käesolevat artiklit nimetatud isiku elukoha liikmesriigi pädeva võimuorgani nimetatud asutuse algatusel niipea, kui talle on, võimalik et teise asjaomase asutuse kaudu, selle isiku olukorrast teatatud.

*Artikkel 17***Põhimääruse artikli 15 kohaldamise kord**

Euroopa ühenduste lepinguline töötaja kasutab töölepingu sõlmimisel põhimääruse artiklis 15 sätestatud valikuõigust. Ametiasutus, kellel on volitus sõlmida leping, teatab liikmesriigi nimetatud asutusele, milliste õigusaktide kohaldamise Euroopa ühenduste lepinguline töötaja on valinud.

*Artikkel 18***Põhimääruse artikli 16 kohaldamise kord**

Tööandja või asjaomase isiku taotlus erandite tegemiseks põhimääruse artiklite 11–15 kohaldamisest esitatakse võimaluse korral eelnevalt selle liikmesriigi pädevale võimuorganile või võimuorgani nimetatud üksusele, kelle õigusaktide kohaldamist asjaomane töötaja või isik taotleb.

*Artikkel 19***Teabe edastamine asjaomastele isikutele ja tööandjatele**

1. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte hakatakse põhimääruse II jaotise alusel kohaldama, teatab asjaomasele isikule ning vajaduse korral tema tööandja(te)le kõnealustes õigusaktides sätestatud kohustustest. Ta osutab neile vajalikku abi kõnealuste õigusaktidega kehtestatud formaalsuste täitmiseks.

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte põhimääruse II jaotise alusel kohaldatakse, esitab asjaomase isiku või tema tööandja taotlusel tõendi kõnealuste õigusaktide kohaldamise kohta ja märgib vajaduse korral, millise kuupäevani ja millistel tingimustel.

*Artikkel 20***Asutustevaheline koostöö**

1. Asjaomased asutused edastavad selle liikmesriigi pädevale asutusele, kelle õigusakte isiku suhtes põhimääruse II jaotise alusel kohaldatakse, vajaliku teabe, et määrata kindlaks õigusaktide kohaldamise alguskuupäev ja sissemaksed, mida see isik ja tema tööandja(d) peavad nende õigusaktide kohaselt maksma.

2. Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte hakatakse isiku suhtes põhimääruse II jaotise alusel kohaldama, teeb teabe õigusaktide kohaldamise alguskuupäeva kohta kättesaadavaks selle liikmesriigi pädevale võimuorganile, kelle õigusakte selle isiku suhtes viimati kohaldatai.

▼B*Artikkel 21***Tööandja kohustused**

1. Tööandja, kelle asukoht või tegevuskoht on väljaspool pädevat liikmesriiki, täidab kõiki oma töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud kohustusi, eelkõige kohustust maksta nendes õigusaktides ette nähtud sissemaksed, samamoodi kui siis, kui tema asukoht või tegevuskoht oleks pädevas liikmesriigis.

2. Tööandja, kelle tegevuskoht ei ole selles liikmesriigis, kelle õigusakte kohaldatakse, võib töötajaga kokku leppida, et viimane täidab sissemaksete tegemisel tööandja kohustusi tema nimel, ilma et see mõjutaks tööandja aluskohustusi. Tööandja saadab selle liikmesriigi pädevale asutusele teate sellise kokkuleppe kohta.

III JAOTIS

ERI LIIKI HÜVITISTEGA SEOTUD ERISÄTTED*I PEATÜKK****Haigushüvitised, rasedus- ja sünnitushüvitised ning nendega samaväärsed isadushüvitised****Artikkel 22***Üldised rakendussätted**

1. Pädevad võimuorganid või asutused tagavad, et kindlustatud isikutele on tehtud kättesaadavaks kogu mitterahaliste hüvitiste andmisega seotud menetlusi ja tingimusi käsitlev vajalik teave, kui neid hüvitisi saadakse sellise liikmesriigi territooriumil, mis ei ole pädeva asutuse asukohariik.

2. Olenemata põhimääruse artikli 5 punktist a, võib liikmesriik muutuda põhimääruse artikli 22 kohaselt hüvitiste kulu eest vastutavaks üksnes siis, kui kindlustatud isik on esitanud pensionitaotluse selle liikmesriigi õigusaktide alusel, või põhimääruse artiklite 23–30 kohaselt siis, kui ta saab pensioni selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

*Artikkel 23***Kohaldatav kindlustusskeem mitme skeemi olemasolu korral elu- või viibimiskoha liikmesriigis**

Kui elu- või viibimiskoha liikmesriigi õigusaktides on haiguse, raseduse ja sünnituse ning isaduse puhuks ette nähtud rohkem kui üks kindlustusskeem rohkem kui ühe kategooria kindlustatud isikute jaoks, kohaldatakse põhimääruse artikli 17, artikli 19 lõike 1 ning artiklite 20, 22, 24 ja 26 alusel töötajate üldist kindlustusskeemi käsitlevate õigusaktide sätteid.

▼B*Artikkel 24***Elamine muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik**

1. Põhimääruse artikli 17 kohaldamisel on kindlustatud isik ja/või tema pere liikmed kohustatud end registreerima elukohajärgses asutuses. Nende õigust saada elukoha liikmesriigis mitterahalisi hüvitisi tõendatakse dokumendiga, mille pädev asutus on väljastanud kindlustatud isiku või elukohajärgse asutuse taotlusel.

2. Lõikes 1 osutatud dokument kehtib, kuni pädev asutus teatab elukohajärgsele asutusele selle tühistamisest.

Elukohajärgne asutus teavitab pädevat asutust kõigist tema poolt lõike 1 alusel tehtud registreerimistest ja selliste registreerimiste mis tahes muudatustest või tühistamisest.

3. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* põhimääruse artiklites 22, 24, 25 ja 26 osutatud isikute suhtes.

*Artikkel 25***Viibimine muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik***A. Menetus ja õiguse ulatus*

1. Põhimääruse artikli 19 kohaldamisel esitab kindlustatud isik viibimiskoha liikmesriigi tervishoiuteenuse osutajale pädeva asutuse väljastatud dokumendi, mis näitab tema õigust saada mitterahalisi hüvitisi. Kui kindlustatud isikul sellist dokumenti ei ole, pöördub viibimiskohajärgne asutus kas taotluse või muul alusel selle dokumendi saamiseks pädeva asutuse poole.

2. See dokument näitab, et kindlustatud isikul on õigus saada põhimääruse artiklis 19 sätestatud tingimustel mitterahalisi hüvitisi samadel alustel nagu need, mida kohaldatakse viibimiskoha liikmesriigi õigusaktide alusel kindlustatud isikute suhtes.

3. Põhimääruse artikli 19 lõikes 1 nimetatud mitterahaliste hüvitiste all mõeldakse mitterahalisi hüvitisi, mida antakse viibimiskoha liikmesriigis vastavalt selle õigusaktidele ning mis osutuvad vajalikuks meditsiinilistel põhjustel, et kindlustatud isik ei peaks enne oma kavandatud viibimise lõppu pädevasse liikmesriiki tagasi pöörduma, et saada vajalikku ravi.

B. Mitterahaliste hüvitiste kulude kandmise ja hüvitiste tagasimaksmise menetus ja korraldus

4. Kui kindlustatud isik kandis tegelikult põhimääruse artikli 19 raames sätestatud kõik mitterahaliste hüvitiste kulud või osa nendest kuludest ning kui viibimiskohajärgse asutuse kohaldatavad õigusaktid võimaldavad nende kulude tagasimaksmise kindlustatud isikule, saadab ta tagasimaksmistaotluse viibimiskohajärgsele asutusele. Sellisel juhul maksab see asutus nimetatud isikule otse tagasi nende hüvitistele vastavate kulude summa tema kohaldatavates õigusaktides sätestatud tagasimaksmise piirmäärade ja tingimuste kohaselt.

▼B

5. Kui kõnealuste kulude tagasimaksmist ei taotleta otse viibimiskoha liikmesriigi asutuselt, maksab tekkinud kulud asjaomasele isikule tagasi pädev asutus vastavalt viibimiskoha liikmesriigi asutuse kindlaksmääratud tagasimaksmise piirmääradele või vastavalt summadele, mis oleks tulnud tagasi maksta viibimiskoha liikmesriigi asutusele, kui asjaomasel juhtumil oleks kohaldatud rakendusmääruse artiklit 62.

Pädeva asutuse taotluse korral annab viibimiskohajärgne asutus pädevale asutusele kogu vajaliku teabe selliste määrade ja summade kohta.

6. Erandina lõikest 5 võib pädev asutus maksta kantud kulud tagasi tema kohaldatavate õigusaktidega kehtestatud piirmäärade ja tagasimaksmise tingimuste kohaselt, tingimusel et kindlustatud isik on andnud nõusoleku selle sätte tema suhtes kohaldamiseks.

7. Kui viibimiskoha liikmesriigi õigusaktides ei ole lõigete 4 ja 5 kohast tagasimaksmise võimalust asjaomase juhtumi puhul sätestatud, võib pädev asutus kulud tagasi maksta tema kohaldatavates õigusaktides sätestatud tagasimaksmise piirmäärade ja nende suhtes kehtivate tingimuste kohaselt, ilma kindlustatud isiku nõusolekuta.

8. Igal juhul ei ületa kindlustatud isikule tehtav tagasimakse tema tegelikult kantud kulude summat.

9. Kui tegemist on suurte kuludega, võib pädev asutus teha kindlustatud isikule asjakohase ettemakse niipea, kui see isik on kõnealusele asutusele esitanud tagasimaksmistaotluse.

C. Pereliikmed

10. Lõikeid 1–9 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

Artikkel 26

Plaaniline ravi

A. Loa andmise kord

1. Põhimääruse artikli 20 lõike 1 kohaldamisel esitab kindlustatud isik viibimiskohajärgsele asutusele pädeva asutuse väljastatud dokumendi. Käesolevas artiklis tähendab pädev asutus asutust, mis kannab plaanilise ravi kulud; põhimääruse artikli 20 lõikes 4 ja artikli 27 lõikes 5 osutatud juhtudel, mil elukohaliikmesriigis antud mitterahalised hüvitised makstakse tagasi kindlaksmääratud summade alusel, on pädevaks asutuseks elukohajärgne asutus.

2. Kui kindlustatud isik ei ela pädevas liikmesriigis, taotleb ta luba elukohajärgselt asutuselt, kes edastab taotluse viivitamata pädevale asutusele.

Sellisel juhul esitab elukohajärgne asutus õiendi selle kohta, kas põhimääruse artikli 20 lõike 2 teise lausega kehtestatud tingimused on elukohaliikmesriigis täidetud.

▼B

Pädev asutus võib taotletava loa andmisest keelduda üksnes juhul, kui elukohajärgse asutuse hinnangu kohaselt ei ole kindlustatud isiku elukohaliikmesriigis täidetud põhimääruse artikli 20 lõike 2 teise lausega kehtestatud tingimused või kui pädevas liikmesriigis on meditsiiniliselt õigustatud tähtaja jooksul võimalik osutada sama ravi, võttes arvesse asjaomase isiku tervislikku seisundit ja haiguse võimalikku kulgu.

Pädev asutus teavitab elukohajärgset asutust oma otsusest.

Kui selle riigi siseriikliku õigusega määratud tähtaja jooksul vastust ei esitata, loetakse luba pädeva asutuse poolt antuks.

3. Kui kindlustatud isik, kes ei ela pädevas liikmesriigis, vajab kiireloomulist elutähtsat ravi ja loa andmisest ei saa keelduda põhimääruse artikli 20 lõike 2 teise lause kohaselt, annab pädeva asutuse nimel loa elukohajärgne asutus, teavitades pädevat asutust sellest viivitamata.

Pädev asutus nõustub loa väljastanud elukohajärgse asutuse poolt heaks kiidetud arstide leidudega ja nende otsustega kiireloomulise elutähtsa ravi vajalikkusega seonduvate ravivõimaluste kohta.

4. Kogu loa andmise menetluse kestel on pädeval asutusel õigus lasta oma valitud arstil kindlustatud isik läbi vaadata kas viibimis- või elukohaliikmesriigis.

5. Ilma et see piiraks loa andmise suhtes tehtavat mis tahes otsust, teavitab elukohajärgne asutus pädevat asutust, kui meditsiinilisest aspektist osutub vajalikuks olemasoleva loaga hõlmatud ravi täiendada.

B. *Kindlustatud isiku kantud mitterahaliste hüvitiste kulude hüvitamine*

6. Ilma et see piiraks lõike 7 kohaldamist, kohaldatakse *mutatis mutandis* rakendusmääruse artikli 25 lõikeid 4 ja 5.

7. Kui kindlustatud isik on juba ise kandnud lubatud ravi kulud täielikult või osaliselt ning pädeva asutuse poolt viibimiskohajärgsele asutusele või kindlustatud isikule lõike 6 kohaselt tagasi makstavate kulude summa (tegelik kulu) on väiksem summast, mis pädeval asutusel oleks tulnud maksta, kui sama ravi oleks osutatud pädevas liikmesriigis (arvestuslik kulu), maksab pädev asutus kindlustatud isikule taotluse korral tagasi tema kantud ravikulud selle summa ulatuses, mille võrra arvestuslik kulu on suurem tegelikust kulus. Tagasimakstav summa ei või siiski ületada kindlustatud isiku tegelikult tehtud kulutusi ning selle puhul võib võtta arvesse summat, mis kindlustatud isik oleks pidanud maksuma juhul, kui ravi oleks osutatud pädevas liikmesriigis.

▼BC. *Reisi- ja elamiskulude hüvitamine plaanilise ravi puhul*

8. Juhul kui pädeva asutuse kohaldatavates siseriiklikes õigusaktides on sätestatud kindlustatud isiku raviga lahutamatult seotud reisi- ja elamiskulude hüvitamine, hüvitab kõnealune asutus need kulud asjaomasele isikule ja vajaduse korral isikule, kes peab teda saatma, kui luba on antud raviks teises liikmesriigis.

D. *Pereliikmed*

9. Lõikeid 1–8 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

*Artikkel 27***Töövõimetusega seotud rahalised hüvitised elamise või viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik**A. *Kindlustatud isiku järgitav menetlus*

1. Kui pädeva liikmesriigi õigusaktide kohaselt peab kindlustatud isik esitama tõendi selleks, et saada põhimääruse artikli 21 lõike 1 alusel rahalist hüvitist seoses töövõimetusega, laseb kindlustatud isik elukohaliikmesriigi arstil, kes tema tervislikku seisundit kontrollis, tõendada tema töövõimetust ja selle tõenäolist kestust.

2. Kindlustatud isik saadab pädeva liikmesriigi õigusaktides sätestatud tähtaja jooksul tõendi pädevale asutusele.

3. Kui elukohaliikmesriigi raviarstid ei väljasta töövõimetustõendeid ja kui sellised tõendid on nõutavad pädeva liikmesriigi õigusaktide alusel, pöördub asjaomane isik otse elukohajärgse asutuse poole. Kõnealune asutus korraldab viivitamata isiku töövõimetuse meditsiinilise hindamise ja lõikes 1 osutatud tõendi koostamise. Tõend edastatakse viivitamata pädevale asutusele.

4. Lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud dokumendi edastamine ei vabasta kindlustatud isikut tema suhtes kohaldatavatest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmisest, eelkõige tema tööandja suhtes. Vajaduse korral võivad tööandja ja/või pädev asutus paluda töötajal osaleda tegevustes, mille eesmärk on soodustada tema tööle tagasi pöördumist ja teda selles abistada.

B. *Elukohaliikmesriigi asutuse järgitav menetlus*

5. Pädeva asutuse taotluse korral korraldab elukohajärgne asutus tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt asjaomase isiku vajaliku halduskontrolli või arstliku läbivaatuse. Elukohajärgne asutus edastab viivitamata pädevale asutusele läbivaatuse teinud arsti koostatud aruande, kuhu märgitakse eelkõige töövõimetuse tõenäoline kestus.

▼B*C. Pädeva asutuse järgitav menetlus*

6. Pädev asutus jätab endale õiguse korraldada kindlustatud isiku läbivaatuse asutuse valitud arsti poolt.

7. Ilma et see piiraks põhimääruse artikli 21 lõike 1 teise lause kohaldamist, maksab pädev asutus rahalise hüvitise otse asjaomasele isikule ja teavitab sellest vajaduse korral elukohajärgset asutust.

8. Põhimääruse artikli 21 lõike 1 kohaldamisel on meditsiinilise läbivaatuse teinud arsti või asutuse leidude põhjal teises liikmesriigis koostatud tõendil kindlustatud isiku töövõimetuse kohta samasugune õiguslik jõud kui pädevas liikmesriigis koostatud tõendil.

9. Kui pädev asutus keeldub rahalise hüvitise maksmisest, teatab ta oma otsusest kindlustatud isikule ja samal ajal tema elukohajärgsele asutusele.

D. Menetlus viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik

10. Lõigete 1–9 sätteid kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui kindlustatud isik viibib muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik.

*Artikkel 28***Pikaajalised rahalised hooldushüvitised elamise või viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik***A. Kindlustatud isiku järgitav menetlus*

1. Põhimääruse artikli 21 lõike 1 kohaselt pikaajaliste rahaliste hooldushüvitiste saamiseks esitab kindlustatud isik pädevale asutusele taotluse. Pädev asutus teatab sellest vajaduse korral elukohajärgsele asutusele.

B. Elukohajärgse asutuse järgitav menetlus

2. Pädeva asutuse taotlusel kontrollib elukohajärgne asutus kindlustatud isiku seisundit seoses vajadusega pikaajalise hoolduse järele. Pädev asutus annab elukohajärgsele asutusele kogu selliseks läbivaatuseks vajaliku teabe.

C. Pädeva asutuse järgitav menetlus

3. Selleks et määrata kindlaks, mil määral pikaajaline hooldus on vajalik, on pädeval asutusel õigus lasta kindlustatud isiku oma valitud arstil või muul spetsialistil läbi vaadata.

4. Rakendusmääruse artikli 27 lõiget 7 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

▼B

D. *Menetus viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik*

5. Lõikeid 1–4 kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui kindlustatud isik viibib muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik.

E. *Pereliikmed*

6. Lõikeid 1–5 kohaldatakse *mutatis mutandis* kindlustatud isiku pereliikmete suhtes.

*Artikkel 29***Põhimääruse artikli 28 kohaldamine**

Kui liikmesriik, kus endine piirialatöötaja viimati töötas, ei ole enam pädev liikmesriik ning endine piirialatöötaja või tema pereliige reisib sinna eesmärgiga saada mitterahalisi hüvitisi põhimääruse artikli 28 alusel, esitab ta viibimiskohajärgsele asutusele pädeva asutuse väljastatud dokumendi.

*Artikkel 30***Pensionäride sissemaksed**

Kui isik saab pensioni rohkem kui ühest liikmesriigist, ei tohi kõikidelt makstud pensionitelt arvestatud sissemaksete summa olla mingil juhul suurem kui sellise isikuga seoses pensionitelt arvestatud summa, kes saab sama suurt pensioni pädevast liikmesriigist.

*Artikkel 31***Põhimääruse artikli 34 kohaldamine**

A. *Pädeva asutuse järgitav menetlus*

1. Pädev asutus teatab asjaomasele isikule põhimääruse artiklis 34 sisalduvast sättest seoses hüvitiste kattumise vältimisega. Selliste eeskirjade kohaldamine tagab, et isikul, kes ei ela pädevas liikmesriigis, on õigus vähemalt sama suurele hüvitis summale või samaväärsele hüvitisele kui see, millele tal oleks õigus juhul, kui ta elaks selles liikmesriigis.

2. Pädev asutus teatab samuti elu- või viibimiskohajärgsele asutusele pikaajaliste rahaliste hooldushüvitiste maksmisest, kui viimati mainitud asutuse kohaldatavad õigusaktid näevad ette mitterahalised pikaajalised hooldushüvitised, mis on nimetatud põhimääruse artikli 34 lõikes 2 osutatud loetelus.

B. *Elu- või viibimiskohajärgse asutuse järgitav menetlus*

3. Olles saanud lõikes 2 ette nähtud teabe, teavitab elu- või viibimiskohajärgne asutus viivitamata pädevat asutust mis tahes samaks eesmärgiks ette nähtud mitterahalisest pikaajalisest hooldushüvitisest, mida ta kohaldatavate õigusaktide kohaselt annab asjaomasele isikule, ning selle suhtes kohaldatavast tagasimaksmise määrast.

▼B

4. Halduskomisjon sätestab vajaduse korral käesoleva artikli rakendusmeetmed.

*Artikkel 32***Rakendamise erisätted**

1. Kui isik või isikute rühm vabastatakse taotluse alusel kohustuslikust ravikindlustusest ning need isikud ei ole seega hõlmatud põhimääruse reguleerimisalasse kuuluva ravikindlustusskeemiga, ei muutu teise liikmesriigi asutus üksnes sellise vabastuse tõttu vastutavaks põhimääruse III jaotise 1. peatüki kohaselt nendele isikutele või nende pereliikmetele antud mitterahaliste või rahaliste hüvitiste kulude kandmise eest.

2. 2. lisa osutatud liikmesriikide puhul kohaldatakse põhimääruse III jaotise 1. peatüki sätteid mitterahaliste hüvitiste kohta isikute suhtes, kellel on õigus mitterahalistele hüvitistele üksnes riigiteenistujate eriskeemi alusel nimetatud peatükis sätestatud ulatuses.

Teise liikmesriigi asutus ei muutu üksnes nendel põhjustel vastutavaks nendele isikutele või nende pereliikmetele antud mitterahaliste või rahaliste hüvitiste kulude kandmise eest.

3. Kui lõigetes 1 ja 2 osutatud isikud ja nende pereliikmed elavad liikmesriigis, kus mitterahaliste hüvitiste saamine ei sõltu kindlustustingimustest ega töötamisest või füüsilisest isikute ettevõtjana tegutsemisest, peavad nad kandma neile elukohariigis antud mitterahaliste hüvitiste kogukulud.

*II PEATÜKK****Hüvitised tööõnnetuse või kutsehaiguse korral****Artikkel 33***Õigus mitterahalistele ja rahalistele hüvitistele elamise või viibimise korral muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik**

1. Põhimääruse artikli 36 kohaldamisel on rakendusmääruse artiklites 24–27 sätestatud menetlused kohaldatavad *mutatis mutandis*.

2. Tööõnnetuse või kutsehaigusega seoses mitterahaliste hüvitiste maksimisel vastavalt elukoha või viibimiskoha liikmesriigi õigusaktidele teavitab kõnealuse liikmesriigi asutus viivitamatult pädevat asutust.

Artikkel 34

Muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik juhtunud tööõnnetuste või saadud kutsehaiguste korral kohaldatav kord

1. Kui tööõnnetus juhtub või kutsehaigus diagnoositakse esimest korda muu liikmesriigi territooriumil kui pädev riik, koostatakse teadaanne või raport tööõnnetuse või kutsehaiguse kohta (kui teadaanne või raport on siseriiklikes õigusaktides ette nähtud) pädeva riigi õigusaktide kohaselt, ilma et see piiraks vajaduse korral muude õigusnormide kohaldamist, mis on jõus selles liikmesriigis, kus tööõnnetus juhtus või kus kutsehaigus esimest korda diagnoositi, ja mida sel juhul jätkuvalt kohaldatakse. Raport või teadaanne saadetakse pädevale asutusele.

2. Selle liikmesriigi asutus, kus tööõnnetus juhtus või kus kutsehaigus esimest korda diagnoositi, edastab pädevale asutusele kõnealuse liikmesriigi territooriumil koostatud arstitõendid.

3. Kui muu liikmesriigi territooriumil kui pädev liikmesriik tööle minnes või töölt tulles juhtunud õnnetuse puhul on alust korraldada uurimine esimese liikmesriigi territooriumil, et määrata kindlaks õigus saada asjakohast hüvitist, võib pädev asutus määrata selleks ametisse isiku, teatades sellest kõnealuse liikmesriigi võimuorganitele. Asutused teevad omavahel koostööd eesmärgiga hinnata asjakohast teavet ning tutvuda aruannete ja muude õnnetusega seotud dokumentidega.

4. Ravi lõpul edastatakse pädeva asutuse taotluse korral koos arstitõenditega üksikasjalik aruanne, mis käsitleb õnnetuse või haiguse püsivaid tagajärgi, eelkõige vigastatud isiku hetkeseisundit ning vigastustest paranemist või seisundi stabiliseerumist. Asjakohased tasud maksab vastavalt olukorrale kas elu- või viibimiskohajärgne asutus selle asutuse kohaldatava määra järgi, kuid nõuab pädevalt asutuselt kulud sisse.

5. Elu- või viibimiskohajärgse asutuse taotluse korral edastab pädev asutus vajaduse korral sellele asutusele otsuse, milles on fikseeritud vigastustest paranemise või tervisliku seisundi stabiliseerumise kuupäev, ning vajaduse korral otsuse pensioni määramise kohta.

Artikkel 35

Vaidlus õnnetuse või haiguse kutsealase tekke üle

1. Kui pädev asutus vaidlustab põhimääruse artikli 36 lõikes 2 osutatud juhtudel tööõnnetusi või kutsehaigusi käsitlevate õigusaktide kohaldamise, teatab ta viivitamata sellest mitterahalist hüvitist andnud elu- või viibimiskohajärgsele asutusele; sellist hüvitist käsitatakse sel juhul ravikindlustuse alusel antud hüvitisena.

2. Kui selles küsimuses on jõutud lõplikule otsusele, teatab pädev asutus viivitamata sellest mitterahalist hüvitist andnud elu- või viibimiskohajärgsele asutusele.

▼B

Kui tehakse kindlaks, et tegemist ei ole tööõnnetuse ega kutsehaigusega, jätkatakse mitterahalise hüvitise andmist haigushüvitisena, kui asjaomasel isikul on õigus seda saada.

Kui tehakse kindlaks, et tegemist on tööõnnetuse või kutsehaigusega, käsitatakse kõnealusele isikule antud mitterahalist haigushüvitist alates õnnetuse juhtumisest või haiguse esmakordsest meditsiinilisest diagnoosist tööõnnetus- või kutsehaigushüvitisena.

3. Rakendusmääruse artikli 6 lõike 5 teist lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

*Artikkel 36***Mitmes liikmesriigis kutsehaiguse ohus viibimise korral kohaldatav kord**

1. Põhimääruse artiklis 38 osutatud juhtudel edastatakse teadaanne või raport kutsehaiguse kohta kutsehaiguste suhtes pädevale asutusele liikmesriigis, kelle õigusaktide alusel kõnealune isik viimati tegeles kõnealust haigust tõenäoliselt põhjustanud töö või tegevusega.

Kui asutus, kellele teadaanne või raport saadeti, teeb kindlaks, et seda kutsehaigust põhjustada võiv töö või tegevus on viimati toimunud muu liikmesriigi õigusaktide alusel, edastab ta kõnealuse teadaande või raporti koos lisatud dokumentidega selle liikmesriigi vastavale asutusele.

2. Kui selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik viimati seda kutsehaigust põhjustada võiva töö või tegevusega, teeb kindlaks, et selline isik või tema ülalpidamisel olnud isikud ei vasta selle liikmesriigi õigusaktides sätestatud tingimustele, muu hulgas seetõttu, et kõnealune isik ei ole kõnealuses liikmesriigis kunagi tegeleenud kutsehaigust põhjustanud töö või tegevusega, või kui kõnealune liikmesriik ei tunnista, et haigus on tekkinud kutsealastel põhjustel, edastab kõnealune asutus teadaande või raporti koos lisatud dokumentidega, sealhulgas esimesena nimetatud asutuse korraldatud arstlike läbivaatuste aruannetega, viivitamata selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktide alusel oli asjaomane isik varem seotud seda haigust põhjustada võiva töö või tegevusega.

3. Vajaduse korral suunab asutus juhtumi lõikes 2 sätestatud korra kohaselt tagasi selle liikmesriigi vastavale asutusele, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik esimest korda kõnealust kutsehaigust põhjustada võiva töö või tegevusega.

▼B

Artikkel 37

Asutustevaheline teabevahetus ja ettemaksed taotluse tagasilükkamise otsuse edasikaebamise korral

1. Kui kaevatakse edasi taotluse tagasilükkamise otsus, mille on teinud selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide alusel tegeles kõnealune isik haigust põhjustada võiva töö või tegevusega, teatab kõnealune asutus sellest asutusele, kellele edastati teadaanne või raport, vastavalt rakendusmääruse artikli 36 lõikes 2 sätestatud korrale, ning teatab seejärel viimasele otsuse lõplikust vastuvõtmisest.

2. Kui õigus saada hüvitist on omandatud õigusaktide alusel, mida kohaldab asutus, kellele teadaanne või raport edastati, teeb see asutus ettemaksed kuni summani, mis määratakse vajaduse korral kindlaks pärast konsulteerimist asutusega, kelle otsuse vastu edasikaebus on esitatud, vältides seeläbi üleliigsete summade maksmist. Viimasena nimetatud asutus maksab tehtud ettemaksete summa tagasi, kui sellise edasikaebuse tulemusel nõutakse temalt nende hüvitiste maksmist. Seejärel arvatakse see summa maha kõnealusele isikule makstava hüvitise kogusummast vastavalt rakendusmääruse artiklites 72 ja 73 sätestatud menetlusele.

3. Rakendusmääruse artikli 6 lõike 5 teist lõiku kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Artikkel 38

Kutsehaiguse süvenemine

Põhimääruse artiklis 39 osutatud juhtudel esitab taotleja liikmesriigi asutusele, kellelt ta nõuab hüvitise saamise õigust, kogu teabe kõnealuse kutsehaiguse tõttu varem määratud hüvitiste kohta. Kõnealune asutus võib pöörduda kõigi varasemate pädevate asutuste poole, et saada teavet, mida ta peab vajalikuks.

Artikkel 39

Töövõimetusastme hindamine varasema või hilisema tööõnnetuse või kutsehaiguse korral

Kui varasema või hilisema töövõimetus põhjustas õnnetus, mis juhtus ajal, kui asjaomase isiku suhtes kehtisid sellise riigi õigusaktid, kes ei tee vahet töövõimetus põhjuste vahel, teeb pädev asutus või kõnealuse liikmesriigi pädeva ametiasutuse määratud üksus järgmist:

- a) teise liikmesriigi pädeva asutuse nõudel esitab andmed varasema või hilisema töövõimetus astme kohta ning võimaluste piires teavet, mis võimaldab kindlaks määrata, kas töövõimetus on käsitatav tööõnnetuse tagajärjena nende õigusaktide kohaselt, mida kohaldab teise liikmesriigi asutus;

▼B

- b) võtab vastavalt tema kohaldatavatele õigusaktidele hüvitiste saamise õiguse andmisel ja hüvitise summa kindlaksmääramisel arvesse nende varasemate või hilisemate juhtumite põhjustatud töövõimetuse astet.

*Artikkel 40***Pensionitaotluste või täiendavate toetuste taotluste esitamine ja läbivaatamine**

Selleks et saada liikmesriigi õigusaktide alusel pensioni või täiendavat toetust, esitab asjaomane isik või esitavad tema ülalpidamisel olnud isikud, kes elavad muu liikmesriigi territooriumil, vajaduse korral taotluse kas pädevale asutusele või elukohajärgsele asutusele, kes edastab sellise taotluse pädevale asutusele.

Taotlus sisaldab pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides nõutavat teavet.

*Artikkel 41***Rakendamise erisätted**

1. 2. lisa osutatud liikmesriikide puhul kohaldatakse põhimääruse III jaotise 2. peatüki sätteid mitterahaliste hüvitiste kohta isikute suhtes, kellel on õigus mitterahalistele hüvitistele üksnes riigiteenistujate eriskeemi alusel, ja üksnes nimetatud peatükis sätestatud ulatuses.

2. Rakendusmääruse artikli 32 lõike 2 teist lõiku ja artikli 32 lõiget 3 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

*III PEATÜKK****Matusetootused****Artikkel 42***Matusetootuse taotlemine**

Põhimääruse artiklite 42 ja 43 kohaldamisel saadetakse matusetootuse taotlus pädevale asutusele või taotleja elukohajärgsele asutusele, kes edastab selle pädevale asutusele.

Taotlus sisaldab pädeva asutuse kohaldatavates õigusaktides nõutavat teavet.

*IV PEATÜKK****Invaliidsushüvitised, vanaduspension ja toitjakaotuspension****Artikkel 43***Hüvitiste arvutamise lisasätted**

1. Hüvitise teoreetilise ja tegeliku summa arvutamiseks vastavalt põhimääruse artikli 52 lõike 1 punktile b kohaldatakse rakendusmääruse artikli 12 lõiget 3, 4, 5 ja 6 sätestatud eeskirju.

▼B

2. Kui vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioode ei ole rakendusmääruse artikli 12 lõike 3 alusel arvesse võetud, arvutab selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktide kohaselt need perioodid täitusid, neile perioodidele vastava summa vastavalt õigusaktidele, mida ta kohaldab. Hüvitise tegelikku summat, mis arvutatakse põhimääruse artikli 52 lõike 1 punkti b kohaselt, suurendatakse summa võrra, mis vastab vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioodidele.

3. Iga liikmesriigi asutus arvutab oma kohaldatavate õigusaktide kohaselt makstava summa, mis vastab vabatahtliku kindlustuse või kohustusliku kindlustuse vabatahtliku jätkamise perioodidele ning mille suhtes kooskõlas alusmääruse artikli 53 lõike 3 punktiga c ei kohaldata muude riikide eeskirju maksmise lõpetamise, vähendamise või peatamise kohta.

Kui pädeva asutuse kohaldatavad õigusaktid ei võimalda tal seda summat otseselt kindlaks määrata, kuna õigusaktid omistavad kindlustusperioodidele erinevaid väärtuseid, võib kehtestada tingliku summa. Selle tingliku summa määramise üksikasjaliku korra sätestab halduskomisjon.

*Artikkel 44***Lapse kasvatamise aja arvessevõtmine**

1. Käesolevas artiklis tähendab „lapse kasvatamise aeg” perioodi, mis võetakse arvesse pensioni määramisel liikmesriigi pensioniseaduse alusel või mis annab lisapensioni sõnaselgelt väljendatud põhjusel, et isik on kasvanud last, sõltumata nende perioodide arvutamiseks kasutatavast meetodist ja sellest, kas need omandatakse lapse kasvatamise ajal või kinnitatakse need tagasiulatuvalt.

2. Kui põhimääruse II jaotise kohaselt pädeva liikmesriigi õigusaktides ei võeta arvesse lapse kasvatamise perioodi, on selle liikmesriigi asutus, kelle õigusaktid olid vastavalt põhimääruse II jaotisele kohaldatavad asjaomase isiku suhtes sel põhjusel, et isik töötas või tegeles ettevõtlusega kuupäevani, mil nende õigusaktide alusel algas lapse kasvatamise periood, mida asjaomase lapse puhul arvesse võetakse, jätkuvalt kohustatud arvestama seda perioodi lapse kasvatamise perioodina tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt, nagu oleks selline lapse kasvatamine toimunud tema territooriumil.

3. Lõiget 2 ei kohaldata, kui asjaomase isiku suhtes kohaldatakse või hakatakse kohaldama mis tahes muu liikmesriigi õigusakte isiku töö või ettevõtluse tõttu.

*Artikkel 45***Hüvitiste taotlemine**

A. *Põhimääruse artikli 44 lõike 2 kohaste A-tüüpi õigusaktide kohaste hüvitiste taotluste esitamine*

1. Põhimääruse artikli 44 lõike 2 kohaste A-tüüpi õigusaktide kohaste hüvitiste saamiseks esitab taotleja taotluse selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusakte kohaldatai ajal, kui tekkis töövõimetus, millele järgnes invaliidsus või invaliidsuse süvenemine, või elukohajärgsele asutusele, kes edastab taotluse esimesena nimetatud asutusele.

▼B

2. Kui oli määratud rahaline haigushüvitis, loetakse vajaduse korral sellise rahalise hüvitise lakkamise kuupäev pensionitaotluse esitamise kuupäevaks.

3. Põhimääruse artikli 47 lõikes 1 osutatud juhul teatab asutus, kes on asjaomase isiku viimasena kindlustanud, hüvitise maksmise eest algselt vastutavale asutusele oma kohaldatavate õigusaktide alusel ette nähtud hüvitise summa ja maksmise alguskuupäeva. Alates sellest kuupäevast lõpetatakse enne invaliidsuse süvenemist maksta tulnud hüvitise maksmine või vähendatakse seda summani, mis ei ületa põhimääruse artikli 47 lõikes 2 osutatud lisahüvitist.

B. Muude hüvitisetaotluste esitamine

4. Muudel kui lõikes 1 nimetatud juhtudel esitab taotleja taotluse oma elukohajärgsele asutusele või selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusakte viimasena tema suhtes kohaldatai. Kui asjaomase isiku suhtes ei ole kunagi olnud kohaldatavad elukohajärgse asutuse kohaldatavad õigusaktid, edastab see asutus taotluse selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktid olid viimati kohaldatavad.

5. Taotluse esitamise kuupäev kehtib kõigi asjaomaste asutuste puhul.

6. Kui taotleja ei teata asjaolust, et ta on töötanud või elanud teises liikmesriigis, ehkki tal on palutud seda teha, loetakse erandina lõikest 5 kõnealuseid õigusakte kohaldavale asutusele taotluse esitamise kuupäevaks kuupäev, mil taotleja algset taotlust täiendab või esitab uue taotluse puuduvate töötamis- ja/või elamisperioodide kohta liikmesriigis, kui nimetatud õigusaktid sisaldavad soodsamaid sätteid.

Artikkel 46

Tõendid ja teave, mille taotleja lisab taotlusele

1. Taotleja esitab taotluse vastavalt rakendusmääruse artikli 45 lõikes 1 või 4 osutatud asutuse kohaldatavate õigusaktide sätetele ja lisab sellele nimetatud õigusaktide kohaselt nõutavad dokumentaalsed tõendid. Eelkõige esitab taotleja kogu asjasse puutuva olemasoleva teabe ja dokumentaalsed tõendid kindlustus- (asutused, identifitseerimisnumbrid), töötamis- (tööandjad) või ettevõtlus- (tegevuse iseloom ja koht) ning elamisperioodide (aadress) kohta, mis võivad olla täitunud muude õigusaktide alusel, ning samuti nende perioodide pikkuse.

2. Kui taotleja taotleb põhimääruse artikli 50 lõike 1 alusel ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide alusel vanadushüvitise edasilükkamist, märgib ta seda oma taotluses ning täpsustab, milliste õigusaktide kohaselt edasilükkamist taotletakse. Võimaldamaks taotlejal seda õigust kasutada, annavad asjaomased asutused taotleja nõudmise korral talle neile kättesaadava teabe, et taotleja saaks hinnata selliste samaaegsete või üksteisele järgnevate hüvitiste mõjusid, mida ta võib taotleda.

▼B

3. Kui taotleja peaks teatava liikmesriigi õigusaktide kohaselt maks-tava hüvitise taotluse tagasi võtma, ei loeta seda tagasivõtmist hüvitise-taotluste samaaegseks tagasivõtmiseks teiste liikmesriikide õigusaktide kohaselt.

*Artikkel 47***Taotluste läbivaatamine asjaomastes asutustes***A. Kontaktasutus*

1. Asutusi, kellele esitatakse või edastatakse hüvitisetaotlus vastavalt rakendusmääruse artikli 45 lõikele 1 või 4, nimetatakse edaspidi „kontaktasutusteks”. Elukohajärgset asutust ei nimetata kontaktasutu-seks, kui isiku suhtes ei ole kunagi kohaldatud selle asutuse kohaldata-vaid õigusakte.

Lisaks hüvitisetaotluste läbivaatamisele tema kohaldatavate õigusaktide kohaselt korraldab see asutus kontaktasutuse ülesannete täitmisel andmevahetust, otsustest teatamist ja toiminguid, mis on vajalikud taot-luse läbivaatamiseks asjaomastes asutustes, ning esitab taotlejale taotluse korral kogu asjaomase teabe läbivaatamisel esinevate ühendusega seotud aspektide kohta ja hoiab teda kursis läbivaatamise käiguga.

B. Põhimääruse artikli 44 kohaste A-tüüpi õigusaktide kohaste hüvi-tiste taotluste läbivaatamine

2. Põhimääruse artikli 44 lõikes 3 osutatud juhul edastab kontakt-asutus kõik asjaomase isikuga seotud dokumendid asutusele, kes on isiku eelmisena kindlustanud; see asutus vaatab toimiku omakorda läbi.

3. Artikleid 48–52 ei kohaldata põhimääruse artiklis 44 osutatud taotluste läbivaatamise suhtes.

C. Muude hüvitisetaotluste läbivaatamine

4. Muudel kui lõikes 2 nimetatud juhtudel saadab kontaktasutus viivitamata hüvitisetaotlused ja kõik talle kättesaadavad dokumendid ning vajaduse korral kõik taotleja esitatud asjaomased dokumendid kõigile kõnealustele asutustele, et nad kõik saaksid samal ajal alustada taotluse läbivaatamist. Kontaktasutus teatab teistele asutustele kindlustus- või elamisperioodid, mille suhtes kohaldatakse tema õigus-akte. Ta osutab samuti, millised dokumendid esitatakse hiljem, ja täiendab taotlust võimalikult kiiresti.

5. Iga kõnealune asutus teatab kontaktasutusele ja muudele kõnealus-tele asutustele võimalikult kiiresti kindlustus- või elamisperioodid, mille suhtes kohaldatakse tema õigusakte.

6. Iga kõnealune asutus arvutab hüvitiste summa põhimääruse artikli 52 kohaselt ja teatab kontaktasutusele ja teistele asjaomastele asutustele oma otsuse, maksmisele kuuluvate hüvitiste summa ja mis tahes muu põhimääruse artiklite 53–55 kohaldamiseks vajaliku teabe.

▼B

7. Kui asutus teeb käesoleva artikli lõigetes 4 ja 5 nimetatud teabe alusel kindlaks, et kohaldatakse põhimääruse artikli 46 lõiget 2 või artikli 57 lõiget 2 või 3, teatab ta sellest kontaktasutusele ja teistele asjaomastele asutustele.

*Artikkel 48***Otsuste teatamine taotlejale**

1. Iga asutus teatab taotlejale oma kohaldatavatele õigusaktidele vastavalt tehtud otsuse. Igas otsuses täpsustatakse selle puhul võimaldatavad õiguskaitsevahendid ja edasikaebamise tähtajad. Kui kontaktasutust on teavitatud kõigist iga asutuse tehtud otsustest, saadab ta taotlejale ja teistele asjaomastele asutustele kokkuvõtte nendest otsustest. Halduskomisjon koostab kokkuvõtte näidise. Kokkuvõtte saadetakse taotlejale asutuse ametlikus keeles või taotleja taotluse korral tema valitud keeles, mida tunnustatakse ühenduse institutsioonide ametliku keelena kooskõlas asutamislepingu artikliga 290.

2. Kui taotleja pärast kokkuvõtte saamist leiab, et kahe või enama asutuse tehtud otsuste vastastikune mõju võib olla kahjustanud tema õigusi, on taotlejal õigus nõuda, et asjaomased asutused vaataksid otsused vastavates siseriiklikes õigusaktides sätestatud tähtaegade jooksul läbi. Tähtaja alguseks on kokkuvõtte saamise kuupäev. Taotlejat teavitatakse läbivaatamise tulemusest kirjalikult.

*Artikkel 49***Invaliidsusastme määramine**

1. Põhimääruse artikli 46 lõike 3 kohaldamisel on taotleja invaliidsusastet käsitleva otsuse tegemise õigus ainult kontaktasutusel, kui selle asutuse kohaldatavad õigusaktid on loetletud põhimääruse VII lisas, või vastasel korral asutusel, kelle kohaldatavad õigusaktid on loetletud kõnealusel lisas ja kelle õigusakte kohaldati taotleja suhtes viimati. Läbivaatav asutus teeb selle otsuse niipea, kui tal on võimalik kindlaks teha, kas on täidetud selle asutuse kohaldatavates õigusaktides ette nähtud tingimused kõnealuse õiguse omandamiseks, võttes vajaduse korral arvesse põhimääruse artikleid 6 ja 51. See asutus teatab kõnealusest otsusest viivitamata teistele asjaomastele asutustele.

Kui läbivaatava asutuse kohaldatavates õigusaktides selle õiguse omandamiseks ette nähtud muud tingimused kui invaliidsusastmega seotud tingimused ei ole põhimääruse artikleid 6 ja 51 arvestades täidetud, teatab kontaktasutus sellest viivitamata invaliidsuse suhtes pädevale asutusele teises liikmesriigis, kelle õigusakte kohaldati taotleja suhtes viimati. Kui viimati nimetatud asutuse kohaldatavates õigusaktides ette nähtud tingimused selle õiguse saamiseks on täidetud, on see asutus volitatud tegema otsuse taotleja invaliidsusastme kohta. See asutus teatab kõnealusest otsusest viivitamata teistele asjaomastele asutustele.

Vajaduse korral võidakse õiguse omandamise kindlaksmääramise küsimus suunata samadel tingimustel tagasi invaliidsuse suhtes pädevale asutusele liikmesriigis, kelle õigusakte kohaldati taotleja suhtes esmalt.

▼B

2. Juhul, kui põhimääruse artikli 46 lõige 3 ei ole invaliidsusastme kindlaksmääramiseks kohaldatav, on igal asutusel vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele õigus lasta taotleja enda valitud arstil või muul spetsialistil läbi vaadata. Siiski võtab liikmesriigi asutus arvesse kõigi teiste liikmesriikide asutuste kogutud dokumente ja meditsiinilisi arvamusi ning halduslikku laadi teavet, nagu oleksid need olnud koostatud tema enda liikmesriigis.

*Artikkel 50***Ajutised maksed ja hüvitise ettemaksmine**

1. Olenemata rakendusmääruse artiklist 7 maksab iga asutus, kes teeb hüvitisetaotluse läbivaatamise käigus kindlaks, et taotlejal on õigus saada põhimääruse artikli 52 lõike 1 punktile a vastavat sõltumatut hüvitist selle asutuse kohaldatavate õigusaktide alusel, viivitamata selle hüvitise välja. Seda makset käsitatakse ajutisena, kui eraldatud summa võib muutuda sõltuvalt taotluse läbivaatuse tulemusest.

2. Kui olemasoleva teabe põhjal on ilmne, et taotlejal on õigus hüvitise väljamaksmisele asutuse poolt põhimääruse artikli 52 lõike 1 punkti b alusel, teeb nimetatud asutus ettemakse, mille summa on võimalikult lähedane põhimääruse artikli 52 lõike 1 punkti b alusel tõenäoliselt makstavale summale.

3. Iga asutus, kes on lõike 1 või 2 alusel kohustatud maksma ajutisi hüvitisi või hüvitise ettemakseid, teatab sellest viivitamata taotlejale, juhtides sõnaselgelt tema tähelepanu võetud meetme ajutisele laadile ja kohaldatavate õigusaktide kohasele mis tahes edasikaebamisõigusele.

*Artikkel 51***Hüvitiste ümberarvutamine**

1. Hüvitiste ümberarvutamisel vastavalt põhimääruse artikli 48 lõigetele 3 ja 4, artikli 50 lõikele 4 ja artikli 59 lõikele 1 kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 50 *mutatis mutandis*.

2. Hüvitise ümberarvutamise, maksmise lõpetamise või peatamise korral teatab sellise otsuse teinud asutus sellest viivitamata asjaomasele isikule ja teavitab sellest kõiki asutusi, kelle suhtes kõnealusel isikul on õigusi.

*Artikkel 52***Meetmed pensioni arvutamise protsessi kiirendamiseks**

1. Taotluste läbivaatamise ja hüvitiste väljamaksmise hõlbustamiseks ja kiirendamiseks teevad asutused, kelle kohaldatavaid õigusakte kohaldatakse isiku suhtes, järgmist:

- a) vahetavad teiste liikmesriikide asutustega või teevad neile kättesaadavaks nende isikute identifitseerimise üksikasjad, kelle puhul on vahetunud riik, kelle siseriiklikke õigusakte selle isiku suhtes kohaldatakse, ning teevad koos kindlaks, et need identifitseerimise üksikasjad on olemas ja vastavad kriteeriumitele, või vastasel korral annavad nendele isikutele võimaluse otseseks juurdepääsuks nende identifitseerimise üksikasjadele;

▼B

b) piisavalt enne pensioniõiguste saamise miinimumiga või enne siseriiklikus õiguses kindlaks määratud iga vahetavad asjaomase isikuga ja teiste liikmesriikide asutustega või teevad neile kättesaadavaks teabe (täitunud perioodid või muud olulised üksikasjad) nende isikute pensioniõiguste kohta, kelle puhul on vahetunud riik, kelle siseriiklikke õigusakte selle isiku suhtes kohaldatakse, või vastasel korral teavitavad neid isikuid õigusest saada hüvitist tulevikus või annavad neile võimaluse ise tutvuda neile tulevikus tekkivate hüvitiste saamise õigustega.

2. Lõike 1 kohaldamiseks määrab halduskomisjon kindlaks vahetatava või teatavaks tehtava teabe üksikasjad ja kehtestab sobivad menetlused ja mehhanismid, võttes arvesse iseärasusi, halduslikku ja tehnilist korraldust ja riiklike pensioniskeemide kasutada olevaid tehnoloogilisi vahendeid. Halduskomisjon tagab nende pensioniskeemide rakendamise, korraldades võetud meetmete ja nende kohaldamisega seoses järelmeetmete kohaldamise.

3. Lõike 1 kohaldamiseks tuleks käesolevas artiklis osutatud teave edastada esimeses liikmesriigis, kus isikule eraldati sotsiaalkindlustussüsteemi haldamiseks isiklik identifitseerimisnumber (PIN), asuvale asutusele.

*Artikkel 53***Koordineerimismeetmed liikmesriigis**

1. Kui siseriiklikud õigusaktid sisaldavad eeskirju vastutava asutuse või kohaldatava skeemi kindlaksmääramise kohta või kindlustusperioodi määramise kohta konkreetse skeemi korral, kohaldatakse neid eeskirju, võttes arvesse ainult asjaomase liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud kindlustusperioode, ilma et see piiraks põhimääruse artikli 51 kohaldamist.

2. Kui siseriiklikud õigusaktid sisaldavad riigiteenistujate eriskeemi ja töötajate üldise kindlustusskeemi vahelisi koordineerimisnorme, ei mõjuta põhimääruse ja rakendusmääruse sätted neid norme.

*V PEATÜKK***Töötushüvitised***Artikkel 54***Perioodide liitmine ja hüvitiste arvutamine**

1. Rakendusmääruse artikli 12 lõiget 1 kohaldatakse põhimääruse artikli 61 suhtes *mutatis mutandis*. Ilma et see piiraks asjaomaste asutuste aluskohustusi, võib asjaomane isik esitada pädevale asutusele selle liikmesriigi asutuse, kelle õigusakte tema suhtes tema viimasel töötamisel või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel kohaldati, väljastatud dokumendi, mis määratleb nimetatud liikmesriigi õigusaktide alusel täitunud perioodid.

▼M2

2. Põhimääruse artikli 62 lõike 3 kohaldamisel edastab selle liikmesriigi pädev asutus, mille õigusakte asjaomase isiku suhtes tema viimases töökohas või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisel kohaldati, elukohajärgsele asutusele viimase taotluse korral viivitamata kogu vajaliku teabe selliste töötushüvitiste arvutamiseks, mida on pädeva asutuse asukohaliikmesriigis võimalik saada, eelkõige saadud palga või kutsetegevusest saadud sissetuleku summa.

▼B

3. Põhimääruse artikli 62 kohaldamisel ja olenemata kõnealuse määruse artiklist 63, võtab pädev asutus, kui tema liikmesriigi õigusaktides sätestatakse, et hüvitise arvutamine sõltub pereliikmete arvust, arvesse ka asjaomase isiku pereliikmeid, kes elavad mõnes teises liikmesriigis, nagu elaksid nad pädevas liikmesriigis. Käesolevat sätet ei kohaldata juhul, kui pereliikmete elukohariigis on mõnel teisel isikul õigus töötushüvitisele, mille arvutamisel on neid pereliikmeid arvesse võetud.

*Artikkel 55***Tingimused ja piirangud seoses õigusega saada töötushüvitist teise liikmesriiki suundumise korral****▼M2**

1. Selleks et saada hüvitist põhimääruse artikli 64 või artikli 65a alusel, teavitab teise liikmesriiki suunduv töötaja isik pädevat asutust enne oma ärasõitu sellest ja taotleb temalt dokumendi, mis tõendab, et isikul on jätkuvalt õigus saada hüvitist põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti b alusel.

▼B

Pädev asutus teavitab asjaomast isikut tema kohustustest ja väljastab talle nimetatud dokumendi, mis sisaldab järgmist teavet:

- a) kuupäev, millest alates töötaja lakkas olemast kättesaadav pädeva riigi tööhõivetalitustele;
- b) põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti b kohane tähtaeg, mille jooksul töötaja peab end sihtkoha liikmesriigis töötajana registreerima;
- c) maksimaalne ajavahemik, mille jooksul võidakse põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti c kohaselt säilitada hüvitise saamise õigus;
- d) asjaolud, mis võivad muuta hüvitise saamise õigust.

2. Töötaja registreerib end töötajana sihtkoha liikmesriigi tööhõivetalituses põhimääruse artikli 64 lõike 1 punkti b kohaselt ja esitab selle liikmesriigi asutusele lõikes 1 osutatud dokumendi. Kui töötaja on lõike 1 kohaselt teavitanud pädevat asutust, kuid ei esita nimetatud dokumenti, pöördub töötaja sihtkoha liikmesriigi asutus vajaliku teabe saamiseks pädeva asutuse poole.

▼B

3. Selle liikmesriigi tööhõivetalitused, kuhu töötü on läinud tööd otsima, teavitavad töötut tema kohustustest.

4. Töötü sihtkoha liikmesriigi asutus saadab pädevale asutusele viivitamata dokumendi, milles on märgitud töötü tööhõivetalituses registreerimise kuupäev ja tema uus aadress.

Kui ajavahemikul, mille kestel töötul on õigus hüvitise säilitamisele, ilmneb mis tahes asjaolu, mis võib mõjutada hüvitise saamise õigust, saadab töötü sihtkoha liikmesriigi asutus viivitamata pädevale asutusele ja asjaomasele isikule asjakohast teavet sisaldava dokumendi.

Pädeva asutuse taotluse korral edastab töötü sihtkoha liikmesriigi asutus igal kuul asjakohast teavet töötü olukorra jälgimise kohta ning eelkõige selle kohta, kas isik on endiselt registreeritud tööhõivetalituses ja kas ta järgib korraldatud kontrollimenetlusi.

5. Töötü sihtkoha liikmesriigi asutus kontrollib või korraldab kontrollimise nii, nagu ta teeks seda töötü suhtes, kellel on õigus saada hüvitist nende õigusaktide alusel, mida kohaldab see asutus. Kõnealune asutus teatab vajaduse korral pädevale asutusele mis tahes lõike 1 punktis d osutatud asjaolu ilmnemisest.

6. Kahe või enama liikmesriigi pädevad võimuorganid või pädevad asutused võivad omavahel kokku leppida konkreetset menetlused ja tähtajad seoses töötü olukorra jälgimisega ning muud meetmed põhimääruse artikli 64 kohaselt ühte nimetatud liikmesriikidest suunduvate töötute tööotsingute hõlbustamiseks.

▼M2

7. Lõikeid 2–6 kohaldatakse *mutatis mutandis* põhimääruse artikli 65a lõikega 3 hõlmatud olukorra puhul.

▼B*Artikkel 56***Töötud, kes elasid muus liikmesriigis kui pädev liikmesriik****▼M2**

1. Kui töötü isik otsustab vastavalt põhimääruse artikli 65 lõikele 2 või artikli 65a lõikele 1 olla kättesaadav ka hüvitisi mittemaksva liikmesriigi tööhõivetalitustele, registreerides end seal töötüajana, teavitab ta sellest hüvitisi maksva liikmesriigi asutust ja tööhõivetalitust.

Hüvitisi mittemaksva liikmesriigi tööhõivetalituste taotlusel saadavad hüvitisi maksva liikmesriigi tööhõivetalitused asjakohase teabe töötü isiku registreerimise ja tema tööotsingute kohta.

▼M2

2. Kui asjaomastes liikmesriikides kohaldatavate õigusaktide kohaselt nõutakse töötult isikult teatavate kohustuste täitmist ja/või töö otsimist, on ülimuslikud hüvitisi andvas liikmesriigis nõutavad kohustused ja/või töö otsimise nõue.

Kui töötu isik ei täida kõiki kohustusi ja/või töö otsimise nõuet selles liikmesriigis, mis hüvitisi ei anna, ei mõjuta see teises liikmesriigis antavaid hüvitisi.

▼B

3. Põhimääruse artikli 65 lõike 5 punkti b kohaldamisel teatab selle liikmesriigi asutus, kelle õigusakte töötaja suhtes viimati kohaldati, elukohajärgsele asutusele viimase taotlusel, kas töötajal on õigus hüvitistele vastavalt põhimääruse artiklile 64.

*Artikkel 57***Põhimääruse artiklite 61, 62, 64 ja 65 rakendussätted seoses riigiteenistujate eriskeemiga hõlmatud isikutega**

1. Rakendusmääruse ►**C1** artikleid 54 ja 55 ◀ kohaldatakse *mutatis mutandis* riigi teenistujate töötaoleku eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes.

2. Riigiteenistujate töötaoleku eriskeemiga hõlmatud isikute suhtes ei kohaldata rakendusmääruse artiklit 56. Riigiteenistujate töötaoleku eriskeemiga hõlmatud tööta isik, kes on osaliselt või täielikult ilma tööta ja kes viimase tööloleku ajal ei elanud pädeva riigi, vaid mõne muu liikmesriigi territooriumil, saab hüvitisi riigiteenistujate töötaoleku eriskeemi alusel pädeva liikmesriigi õigusaktide kohaselt nagu siis, kui ta elaks selle liikmesriigi territooriumil. Nimetatud hüvitisi maksab pädev asutus oma kulul.

*VI PEATÜKK****Perehüvitised****Artikkel 58***Prioriteetsuse määramise eeskirjad kattumise puhul**

Kui põhimääruse artikli 68 lõike 1 punkti b alapunktide i ja ii kohaldamisel ei võimalda laste elukoht prioriteetsusjärjekorda kindlaks määrata, arvutab iga asjaomane liikmesriik hüvitiste summa, võttes arvesse lapsed, kes ei ela tema territooriumil. Artikli 68 lõike 1 punkti b alapunkti i kohaldamisel maksab selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusaktides on ette nähtud kõige kõrgema tasemega hüvitised, välja terve selle summa ning teise liikmesriigi pädev asutus maksab talle tagasi poole nimetatud summast oma riigi õigusaktides ette nähtud summa piirides.

Artikkel 59

Kohaldatavate õigusaktide ja/või perehüvitiste määramise pädevuse muutumise korral kohaldatavad eeskirjad

1. Kui kohaldatavad õigusaktid ja/või perehüvitiste määramise pädevus muutuvad liikmesriikide vahel kalendrikuu kestel, sõltumata sellest, millised on nende liikmesriikide õigusaktides ette nähtud perehüvitiste maksmise kuupäevad, jätkab asutus, kes maksis perehüvitisi sama kuu alguses hüvitiste määramise aluseks olnud õigusaktide kohaselt, selliste hüvitiste maksmist kuni jooksva kuu lõpuni.

2. Kõnealune asutus teatab teise liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutusele kuupäeva, mil ta lõpetab kõnealuste perehüvitiste maksmise. Hüvitiste maksmine teisest asjaomasest liikmesriigist või teistest asjaomastest liikmesriikidest jõustub alates nimetatud kuupäevast.

Artikkel 60

Põhimääruse artiklite 67 ja 68 kohaldamise kord

1. Perehüvitiste taotlus esitatakse pädevale asutusele. Põhimääruse artiklite 67 ja 68 kohaldamisel võetakse kogu perekonna olukorda arvesse nii, nagu kõigi asjaomaste isikute suhtes kohaldataks asjaomase liikmesriigi õigusakte, ning nii, nagu nad elaksid seal, seda eelkõige seoses isiku õigusega taotleda selliseid hüvitisi. Kui hüvitiste taotlemise õigusega isik ei kasuta oma õigust, võtab selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte kohaldatakse, arvesse perehüvitiste taotlust, mille on esitanud teine vanem, vanemana käsitatav isik või lapse või laste hooldajana tegutsev isik või asutus.

2. Asutus, kellele esitatakse taotlus vastavalt lõikele 1, vaatab taotluse läbi taotleja esitatud üksikasjaliku teabe alusel, võttes arvesse taotleja perekonna üldist tegelikku ja õiguslikku olukorda.

Kui nimetatud asutus järeldab, et tema kohaldatavad õigusaktid on põhimääruse artikli 68 lõigete 1 ja 2 kohaselt kohaldatavad prioriteetsusõiguse alusel, maksab ta perehüvitisi vastavalt oma kohaldatavatele õigusaktidele.

Kui nimetatud asutusele tundub, et teise liikmesriigi õigusaktide kohaselt võib olla olemas võimalus saada diferentseeritud lisahüvitist kooskõlas põhimääruse artikli 68 lõikega 2, edastab kõnealune asutus taotluse viivitamata teise liikmesriigi pädevale asutusele ning teavitab asjaomast isikut, lisaks teavitab ta teise liikmesriigi asutust otsusest, mille ta taotluse suhtes tegi, ning teatab perehüvitisteks makstava summa.

▼B

3. Kui asutus, kellele esitatakse taotlus, järeldab, et tema õigusaktid on kohaldatavad, kuid mitte põhimääruse artikli 68 lõigete 1 ja 2 kohase prioriteetsusõiguse alusel, teeb ta viivitamatult esialgse otsuse kohaldatavate prioriteetsuse määramise eeskirjade kohta ning edastab taotluse põhimääruse artikli 68 lõike 3 kohaselt teise liikmesriigi asutusele, teavitades sellest ka taotlejat. Kõnealune asutus esitab esialgse otsuse kohta oma seisukoha kahe kuu jooksul.

Kui asutus, kellele taotlus edastati, ei esita kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest oma seisukohta, on kehtiv eespool nimetatud esialgne otsus ja asutus maksab tema kohaldatavate õigusaktidega ette nähtud hüvitisi ning teatab asutusele, kellele taotlus esitati, makstud hüvitiste summa.

4. Kui asjaomaste asutuste vahel tekib lahkarvamus selle üle, kumma kohaldatavad õigusaktid on kohaldatavad prioriteetsusõiguse alusel, kohaldatakse rakendusmääruse artikli 6 lõikeid 2–5. Sel puhul on artikli 6 lõikes 2 osutatud elukohajärgseks asutuseks lapse või laste elukohajärgne asutus.

5. Kui hüvitised ajutiselt välja maksnud asutus on maksnud rohkem kui summa, mille ta lõplikult maksuma peab, võib ta nõuda esmaselt vastutavalt asutuselt üleliigselt makstud summa tagasimaksmist rakendusmääruse artiklis 73 sätestatud korra kohaselt.

*Artikkel 61***Põhimääruse artikli 69 kohaldamise kord**

Põhimääruse artikli 69 kohaldamisel koostab halduskomisjon loetelu orbudele ette nähtud kõnealuse artikliga hõlmatud täiendavatest või erilistest perehüvitistest. Kui prioriteetsusõiguse alusel pädeval asutusel ei ole oma õigusaktides sätteid, mille alusel maksta orbudele selliseid täiendavaid või erilisi perehüvitisi, edastab ta viivitamatult mis tahes perehüvitiste taotluse koos kõigi vajalike dokumentide ja kogu vajaliku teabega selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktid on asjaomase isiku suhtes kehtinud kõige pikema perioodi jooksul ning näevad orbudele ette kõnealused täiendavad või erilised perehüvitised. Mõningatel juhtudel võib see tähendada, et küsimus suunatakse samadel tingimustel tagasi selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusaktide kohaselt täitus kõnealuse isiku lühim kindlustus- või elamisperiood.

IV JAOTIS
FINANTSSÄTTED

I PEATÜKK

Hüvitiste kulude tagasimaksmine põhimääruse artiklite 35 ja 41 kohaselt

1. jagu

Tagasimaksmine tegelike kulutuste alusel

Artikkel 62

Põhimõtted

1. Põhimääruse artikli 35 ja artikli 41 kohaldamisel maksab pädev asutus mitterahaliste hüvitistega seotud kulutuste tegeliku summa, mis kajastub hüvitised andnud asutuse raamatupidamisdokumentides, tagasi need andnud asutusele, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 63.

2. Kui lõikes 1 osutatud hüvitistega seotud kulutuste tegelikud summad ei kajastu täielikult või osaliselt neid andnud asutuse raamatupidamisdokumentides, määratakse tagasimakstav summa kindlaks ühekordse maksena, mis arvutatakse vastavalt kõikidele asjakohastele võrdlusandmetele, mis on saadud olemasolevate andmete põhjal. Halduskomisjon hindab ühekordsete maksete arvutamisel kasutatavaid alusandmeid ja otsustab makse summa.

3. Tagasimaksmisel ei tohi võtta arvesse määrasid, mis on kõrgemad määradest, mida kohaldatakse selliste mitterahaliste hüvitiste suhtes, mis on määratud kindlustatud isikutele, kelle suhtes kehtivad lõikes 1 osutatud hüvitist andnud asutuse kohaldatavad õigusaktid.

2. jagu

Tagasimaksmine kindlaksmääratud summade alusel

Artikkel 63

Asjaomaste liikmesriikide kindlaksmääramine

1. Põhimääruse artikli 35 lõikes 2 osutatud liikmesriigid, kelle õigus- või haldusstruktuuridest tulenevalt ei ole tegelike kulutuste alusel tagasimaksmise kasutamine asjakohane, on loetletud rakendusmääruse 3. lisas.

2. Rakendusmääruse 3. lisas loetletud liikmesriikide puhul maksavad pädevad asutused mitterahaliste hüvitistega seotud summad nimetatud hüvitised andnud asutustele tagasi, kui hüvitisi anti järgmistele isikutele:

- a) pereliikmetele, kes ei ela kindlustatud isikuga samas liikmesriigis, nagu on sätestatud põhimääruse artiklis 17, ja
- b) pensionäridele ja nende pereliikmetele, nagu on sätestatud põhimääruse artikli 24 lõikes 1 ning artiklites 25 ja 26,

▼B

tehes seda igaks kalendriaastaks kindlaks määratud summa alusel. Nimetatud kindlaksmääratud summa on võimalikult ligilähedane tegelikele kulutustele.

*Artikkel 64***Igakuise kindlaksmääratud summa ja kindlaksmääratud kogusumma arvutamise meetod**

1. Iga kreditorliikmesriigi puhul määratakse igakuine kindlaksmääratud summa isiku kohta (F_i) ühe kalendriaasta kohta, jagades aastase keskmise kulu isiku kohta (Y_i) eri vanuserühmade (i) kaupa kaheteistkümne ja rakendades tulemuse suhtes vähenduskoefitsienti (X) vastavalt järgmisele valemile:

$$F_i = Y_i * 1/12 * (1 - X)$$

kus:

— näitaja i ($i = 1, 2$ ja 3) esindab kindlaksmääratud summa arvutamisel kasutatud kolme vanuserühma järgmiselt:

$i = 1$: alla 20aastased isikud

$i = 2$: 20–64aastased isikud

$i = 3$: 65aastased ja vanemad isikud;

— Y_i esindab keskmist aastast kulu vanuserühma i kuuluva isiku kohta, nagu on määratletud lõikes 2;

— koefitsient X (0,20 või 0,15) tähistab vähendamist, nagu on määratletud lõikes 3.

2. Keskmine aastane kulu vanuserühma i kuuluva isiku kohta (Y_i) saadakse, jagades kreditorliikmesriigi asutuste poolt kõikidele asjaomasesse vanuserühma kuuluvatele isikutele, kelle suhtes kehtivad selle liikmesriigi õigusaktid ja kes elavad tema territooriumil, antud mitterahaliste hüvitiste aastase kogusumma asjaomasesse vanuserühma kuuluvate isikute keskmise arvuga kõnealusel kalendriaastal. Arvutamisel võetakse aluseks rakendusmääruse artiklis 23 osutatud skeemide järgi tehtud kulutused.

3. Igakuisele kindlaksmääratud summale kohaldatav vähendus on üldjuhul 20 % ($X = 0,20$). See on 15 % ($X = 0,15$) pensionäride ja nende pereliikmete puhul, kui pädev liikmesriik ei ole loetletud põhimääruse IV lisas.

4. Iga deebitorriigi puhul on kindlaksmääratud kogusummaks kalendriaasta kohta summa, mis saadakse, korrutades iga vanuserühma i puhul igakuise kindlaksmääratud summa isiku kohta kuude arvuga, mil asjaomased isikud olid kreditorliikmesriigis kindlustatud selles vanuserühmas.

Nende kuude arv, mil asjaomased isikud olid kreditorliikmesriigis kindlustatud, on nende kalendrikuude summa kalendriaastas, mille jooksul asjaomastel isikutel oli kreditorliikmesriigi territooriumil elamise tõttu õigus saada nimetatud territooriumil mitterahalisi hüvitisi deebitorliikmesriigi kulul. Nende kuude arv määratakse kindlaks arvestuse põhjal, mida elukohajärgne asutus sel eesmärgil peab ja mis põhineb pädevalt asutuselt saadud dokumentaalsetel tõenditel hüvitise-saaja õiguste kohta.

▼B

5. Hiljemalt 1. maiks 2015 esitab halduskomisjon eriaruande käesoleva artikli kohaldamise kohta ja eelkõige lõikes 3 nimetatud vähendamise kohta. Selle aruande alusel võib halduskomisjon esitada ettepaneku muudatuste kohta, mis võivad osutada vajalikeks, tagamaks, et kindlaksmääratud summade arvutamisel saadav tulemus on võimalikult ligilähedane tegelikele kulutustele ja et lõikes 3 nimetatud vähendamisid ei põhjusta liikmesriikidele tasakaalustamata makseid või topeltmakseid.

6. Halduskomisjon kehtestab lõigetes 1–5 osutatud kindlaksmääratud summade arvutamise lähteandmete määramise meetodid.

7. Olenemata lõigetest 1–4, võivad liikmesriigid kuni 1. maini 2015 jätkata määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklite 94 ja 95 kohaldamist kindlaksmääratud summa arvutamisel, tingimusel et kohaldatakse lõikes 3 nimetatud vähendamist.

*Artikkel 65***Aastaste keskmiste kulude teatamine**

1. Iga vanuserühma aastane keskmine kulu isiku kohta konkreetse aasta kohta teatatakse kontrollnõukogule hiljemalt kõnealusele aastale järgneva teise aasta lõpuks. Vastasel korral võetakse aluseks keskmine kulu isiku kohta, mille halduskomisjon on eelmise aasta jaoks viimati kindlaks määranud.

2. Lõike 1 kohaselt kindlaks määratud aastased keskmised kulud avaldatakse igal aastal *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. jagu

Ühissätted*Artikkel 66***Asutustevaheliste tagasimaksete kord**

1. Tagasimaksed asjaomaste liikmesriikide vahel tehakse võimalikult kiiresti. Iga asjaomane asutus on kohustatud tagasi maksma nõuded enne käesolevas jaos nimetatud tähtaegu, niipea kui tal on selleks võimalus. Ühe konkreetse nõude vaidlustamine ei tohi takistada teise nõude või teiste nõuete tagasimaksmist.

2. Põhimääruse artiklites 35 ja 41 sätestatud tagasimaksed liikmesriikide asutuste vahel tehakse kontaktasutuse vahendusel. Tagasimaksete tegemiseks põhimääruse artikli 35 ja artikli 41 kohaselt võib kasutada eraldi kontaktasutusi.

Artikkel 67

Nõuete esitamise ja tasaarveldamise tähtajad

1. Tegelike kulude alusel koostatud nõuded esitatakse deebitorriigi kontaktasutusele 12 kuu jooksul alates selle poolaasta lõppemisest, mille jooksul need nõuded kirjendati kreditorasutuse raamatupidamis-dokumentides.
2. Kindlaksmääratud summade tagasimaksetega seotud nõuded kalendriaasta kohta esitatakse deebitorriigi kontaktasutusele 12 kuu jooksul pärast seda kuud, mil keskmised kulud kõnealuse aasta kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas*. Rakendusmääruse artikli 64 lõikes 4 osutatud arvestus esitatakse võrdlusaastale järgneva aasta lõpuks.
3. Rakendusmääruse artikli 6 lõike 5 teises lõigus nimetatud juhtumi korral ei alga käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 nimetatud tähtaja arvestamine enne, kui on tehtud kindlaks pädev asutus.
4. Pärast lõigetes 1 ja 2 osutatud tähtaegu esitatud nõudeid ei arvestata.
5. Nõuded maksab deebitorasutus rakendusmääruse artiklis 66 osutatud kreditorriigi kontaktasutusele 18 kuu jooksul alates selle kuu lõpust, mille jooksul nõuded esitati deebitorriigi kontaktasutusele. See ei kehti nõuete suhtes, mille deebitorasutus on selle ajavahemiku jooksul asjakohasel põhjusel tagasi lükanud.
6. Nõuetega seoses tekkinud vaidlused lahendatakse 36 kuu jooksul alates kuust, mil vastav nõue esitati.
7. Kontrollnõukogu hõlbustab lõplikku arveldamist juhtudel, kui lõikes 6 nimetatud tähtaja jooksul ei leita lahendust, ning esitab ühe osapoole põhjendatud taotluse alusel oma arvamuse vaidluse kohta kuue kuu jooksul pärast küsimuse talle suunamist.

Artikkel 68

Viivised ja tagasimaksed

1. Rakendusmääruse artikli 67 lõikes 5 nimetatud 18kuulise ajavahemiku lõpust võib kreditorasutus maksmata nõuetelt võtta viivist, välja arvatud juhul, kui deebitorasutus on kuue kuu jooksul alates selle kuu lõpust, mille jooksul nõue esitati, teinud tagasimakse vähemalt 90 % ulatuses vastavalt kogu rakendusmääruse artikli 67 lõigete 1 või 2 alusel esitatud nõudest. Nõude nende osade suhtes, mis ei ole tagasimaksuga kaetud, võib viivist võtta alles rakendusmääruse artikli 67 lõikes 6 osutatud 36kuulise ajavahemiku lõpust.

▼B

2. Viivis arvutatakse põhiliste refinantseerimistoimingute suhtes kohaldatava Euroopa Keskpanga kehtestatud intressimäära alusel. Kohaldatakse intressimäära, mis kehtib maksekuu esimesel päeval.

3. Ükski kontaktasutus ei ole kohustatud vastu võtma lõikes 1 sätestatud tagasimakset. Kui kontaktasutus sellisest pakkumisest ära ütleb, ei ole kreditorasutusel siiski enam õigust nõuda muid kui lõike 1 teises lauses käsitletud kõnealuse nõudega seotud viiviseid.

*Artikkel 69***Aastaaruanded**

1. Vastavalt põhimääruse artikli 72 punktile g koostab halduskomisjon kontrollnõukogu aruande alusel iga kalendriaasta suhtes võlanõuete kohta aruande. Selleks teatavad kontaktasutused kontrollnõukogule viimase poolt määratud tähtpäevadeks ja menetluse kohaselt nende poolt esitatud, tasaarveldatud või vaidlustatud nõuete summa (kreditori positsioon) ning nende poolt saadud, tasaarveldatud või vaidlustatud nõuete summa (deebitori positsioon).

2. Halduskomisjon võib korraldada kontrolli asjakohaseks statistiliste ja arvestusandmete uurimiseks, mille alusel koostada lõikes 1 osutatud aastaaruanne võlanõuete kohta, eelkõige et tagada nende andmete vastavus käesoleva jaotise eeskirjadele.

*II PEATÜKK****Töötushüvitiste tagasimaksmine põhimääruse artikli 65 kohaselt****Artikkel 70***Töötushüvitiste tagasimaksmine**

Põhimääruse artikli 65 lõikes 8 osutatud kokkuleppe puudumisel saadab elukohajärgne asutus selle liikmesriigi asutusele, kelle õigusakte soodustatud isiku suhtes viimati kohaldati, taotluse töötushüvitiste tagasimaksmise kohta vastavalt põhimääruse artikli 65 lõigetele 6 ja 7. Taotlus tehakse kuue kuu jooksul alates selle kalendripoolaasta lõpust, mille jooksul tehti viimane töötushüvitise makse, mille tagasimaksmist taotletakse. Taotluses märgitakse põhimääruse artikli 65 lõigetes 6 ja 7 osutatud kolme- või viiekuulise ajavahemiku jooksul makstud hüvitiste summa, periood, mille eest kõnealuseid hüvitisi maksti, ja töötaja isikuandmed. Nõuded esitatakse ja makstakse asjaomaste liikmesriikide kontaktasutuste kaudu.

Pärast esimeses lõigus nimetatud tähtaega esitatud taotlusi ei pea arvestama.

Rakendusmääruse artikli 66 lõiget 1 ning artikli 67 lõikeid 5–7 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

▼B

Pärast rakendusmääruse artikli 67 lõikes 5 osutatud 18kuulise ajavahe-
miku lõppu võib kreditorasutus võtta maksmata nõuetelt viivist. Viivis
arvutatakse rakendusmääruse artikli 68 lõike 2 kohaselt.

Põhimääruse artikli 65 lõike 6 kolmandas lauses osutatud suurim taga-
simaksesumma on igal üksikul juhul eraldi selle hüvitise summa, millele
asjaomasel isikul oleks õigus selle liikmesriigi õigusaktide alusel, kelle
õigusakte tema suhtes viimati kohaldati, kui ta on ennast registreerinud
selle liikmesriigi tööhõivetalitustes. Rakendusmääruse 5. lisas loetletud
liikmesriikide vahelistes suhetes määravad suurima summa igal üksikul
juhul kindlaks ühe sellise liikmesriigi pädevad asutused, kelle õigusakte
asjaomase isiku suhtes viimati kohaldati, võttes aluseks selle liikmesriigi
õigusaktides eelneval kalendriaastal ette nähtud töötushüvitiste keskmise
summa.

III PEATÜKK

*Alusetult makstud hüvitiste sissenõudmine, ajutiste maksete ja
sissেমaksete sissenõudmine, tasaarvestus ja abi sissenõudmisel*

1. jagu

Põhimõtted*Artikkel 71***Ühissätted**

Põhimääruse artikli 84 kohaldamisel ja selles kindlaks määratud tingi-
muste kohaselt nõutakse nõuded sisse võimaluse korral alati tasaarvestuse
teel nii asjaomaste liikmesriikide asutuste vahel kui ka asjaomase füüsilise
või juriidilise isikuga rakendusmääruse artiklite 72–74 kohaselt. Kui kogu
nõuet või osa sellest ei ole võimalik sisse nõuda nimetatud tasaarvestuse
teel, nõutakse maksta jäänud summad sisse vastavalt rakendusmääruse
artiklitele 75 kuni 85.

2. jagu

Tasaarvestus*Artikkel 72***Alusetult saadud hüvitised**

1. Kui ühe liikmesriigi asutus on isikule alusetult hüvitisi maksnud,
võib kõnealune asutus tema kohaldatavates õigusaktides määratud tingi-
mustel ja piirides taotleda mis tahes muu liikmesriigi asutuselt, kes peab
asjaomasele isikule hüvitisi maksuma, et alusetult makstud summa peetaks
kinni asjaomasele isikule võlgnetavatest või jooksvalt makstavatest
summadest, olenemata sotsiaalkindlustuse liigist, mille raames kõnealust
hüvitist makstakse. Viimati nimetatud liikmesriigi asutus peab kõnealuse
summa kinni tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks
ettenähtud tingimustel ja piirides, nagu oleks tegemist tema enda poolt
üleliigselt makstud summadega, ja kannab kinnipeetud summa üle aluse-
tult hüvitisi maksnud asutusele.

▼B

2. Erandina lõikest 1, juhul kui liikmesriigi asutus on põhimääruse III jaotise 4. ja 5. peatüki kohaste invaliidsushüvitiste, vanadus- või toitja-kaotuspensionide määramisel või uuesti läbivaatamisel isikule alusetult maksnud hüvitisi alusetus summas, võib kõnealune asutus taotleda mis tahes muu liikmesriigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule vastavaid hüvitisi maksma, et üleliigselt makstud summa peetaks kinni asjaomasele isikule võlgnetavatest summadest. Pärast seda, kui viimati nimetatud asutus on teatanud alusetu väljamakse teinud asutusele enda poolt võlgnetava summa, teatab alusetu väljamakse teinud asutus kahe kuu jooksul alusetult välja makstud summa. Kui võlgnetavate summade väljamaksmise eest vastutav asutus saab kõnealuse teatise ettenähtud tähtaja jooksul, kannab ta kinnipeetud summa üle alusetuid väljamakseid teinud asutusele. Tähtaja möödumisel maksab kõnealune asutus võlgnetavad summad viivitamata asjaomasele isikule välja.

3. Kui isik on saanud ühes liikmesriigis sotsiaalabi perioodi jooksul, mil tal oli õigus saada hüvitist teise liikmesriigi õigusaktide alusel, võib seda abi andnud organ, juhul kui tal on seaduslik õigus tagasi nõuda asjaomasele isikule maksmisele kuulunud hüvitist, taotleda mis tahes muu liikmesriigi asutuselt, kes peab asjaomasele isikule hüvitisi maksma, et see peaks väljamakstud abi summa kinni summast, mida kõnealune liikmesriik asjaomasele isikule maksab.

Seda sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* asjaomase isiku pereliikme suhtes, kes on saanud ühe liikmesriigi territooriumil abi perioodi jooksul, mil kindlustatud isikul on olnud õigus saada selle pereliikme tõttu hüvitist teise liikmesriigi õigusaktide alusel.

Abisumma alusetult välja maksnud liikmesriigi asutus saadab aruande talle võlgnetava summa kohta teise liikmesriigi asutusele, kes peab seejärel kõnealuse summa kinni tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ette nähtud tingimustel ja piirides ning kannab selle summa viivitamata üle alusetu väljamakse teinud asutusele.

*Artikkel 73***Ajutiselt makstud rahalised hüvitised või sissemaksed**

1. Rakendusmääruse artikli 6 kohaldamisel ja hiljemalt kolm kuud pärast kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist või hüvitise maksmise eest vastutava asutuse tuvastamist koostab ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutus aruande ajutiselt makstud summa kohta ja saadab selle pädevaks tunnistatud asutusele.

Hüvitiste maksmiseks pädevaks tunnistatud asutus peab ajutiselt makstud summa kinni vastavatest hüvitistest, mida ta asjaomasele isikule võlgneb, ning kannab kinnipeetud summa viivitamata üle ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutusele.

▼B

Kui ajutiselt makstud hüvitiste summa on suurem kui võlgnetav summa või kui võlgnevused puuduvad, peab pädevaks tunnistatud asutus kõnealuse summa kinni jooksvalt makstavatest summadest tema kohaldatavate õigusaktidega selliseks tasaarvestuseks ette nähtud tingimustel ja piirides, ning kannab kinnipeetud summa viivitamata üle ajutiselt rahalisi hüvitisi maksnud asutusele.

2. Asutus, kes on ajutiselt saanud sissemakseid juriidiliselt ja/või füüsiliselt isikult, maksab kõnealused summad nende maksjale tagasi alles pärast seda, kui ta on pädevaks tunnistatud asutusega kindlaks teinud summad, mis tal on saada vastavalt rakendusmääruse artikli 6 lõikele 4.

Pädevaks tunnistatud asutuse taotlusel, mis esitatakse hiljemalt kolm kuud pärast kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist, kannab ajutiselt sissemakseid saanud asutus need kõnealuseks perioodiks pädevaks tunnistatud asutusele üle, et tasaarveldada seoses juriidilise ja/või füüsilise isiku poolt pädevaks tunnistatud asutusele võlgnetavad sissemaksed. Üle kantud sissemakseid käsitatakse tagasiulatuvalt kui pädevaks tunnistatud asutusele makstud sissemakseid.

Kui ajutiselt makstud sissemaksete summa on suurem kui pädevaks tunnistatud asutusele juriidilise ja/või füüsilise isiku poolt võlgnetav summa, maksab ajutiselt sissemakseid saanud asutus ülemäärase summa juriidilisele ja/või füüsilisele isikule tagasi.

*Artikkel 74***Tasaarvestusega seotud kulud**

Kulusid ei kaasne, kui võlad nõutakse sisse rakendusmääruse artiklites 72 ja 73 sätestatud tasaarvestuse teel.

3 . j a g u

S i s s e n õ u d m i n e*Artikkel 75***Mõisted ja ühissätted**

1. Käesolevas jaos kasutatakse järgmisi mõisteid:

- „nõue” – kõik nõuded, mis on seotud alusetult makstud sissemaksetega või alusetult määratud hüvitistega, sealhulgas viivised, rahatrahvid, haldustrahvid ning kõik muud asjaomase nõudega seotud tasud ja kulud vastavalt nõude esitanud liikmesriigi õigusaktidele;
- „taotluse esitav asutus” – iga liikmesriigi mis tahes asutus, mis esitab eespool määratletud nõuet puudutava teabe-, teatamis- või sissenõudmistaotluse;
- „taotluse saanud asutus” – iga liikmesriigi mis tahes asutus, millele võib esitada teabe-, teatamis- või sissenõudmistaotluse.

2. Taotluste esitamine ja kogu sellega seotud liikmesriikidevaheline teabevahetus toimub üldjuhul selleks määratud asutuste vahendusel.

▼B

3. Halduskomisjon võtab praktilisi rakendusmeetmeid, sealhulgas meetmeid, mis on muu hulgas seotud rakendusmääruse artikliga 4 ning sellise miinimummäära kehtestamisega, mida ületavate summade suhtes võib esitada sissenõudmistaotluse.

*Artikkel 76***Teabetaotlused**

1. Taotluse esitava asutuse taotlusel esitab taotluse saanud asutus talle mis tahes teabe, mis võib taotluse esitavale asutusele tema nõude sissenõudmisel kasulikuks osutada.

Nimetatud teabe hankimiseks rakendab taotluse saanud asutus volitusi, mis on ette nähtud tema liikmesriigis tekkinud samalaadsete nõuete sissenõudmise suhtes kohaldatavates õigus- ja haldusnormides.

2. Teabetaotluses on märgitud juriidilise või füüsilise isiku nimi, viimane teadaolev aadress ning muu asjaomase isiku identifitseerimiseks vajalik teave ning teabetaotluse aluseks oleva nõude laad ja summa.

3. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud esitama teavet,

a) mida ta ei saaks hankida oma liikmesriigis tekkinud samalaadsete nõuete sissenõudmiseks;

b) mis avalikustaks äri-, tootmis- või ametisaladusi või

c) mille avalikustamine ohustaks kõnealuse liikmesriigi julgeolekut või kahjustaks selle avalikku korda.

4. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust teabetaotluse rahuldamata jätmise põhjustest.

*Artikkel 77***Teatamine**

1. Taotluse saanud asutus teeb taotluse esitava asutuse taotlusel ning oma liikmesriigi samalaadsetest juriidilistest dokumentidest ja otsustest teatamist käsitlevate eeskirjade kohaselt adressaadile teatavaks kõik taotluse esitava asutuse liikmesriigis vastu võetud juriidilised dokumendid ja otsused, sealhulgas ka kohtuotsused, mis on seotud konkreetse nõude ja/või selle sissenõudmisega.

2. Teatamistaotluses märgitakse adressaadi nimi, aadress ja muu taotluse esitavale asutusele tavaliselt kättesaadav asjakohane teave asjaomase adressaadi kohta, teatavaks tehtava juriidilise dokumendi või otsuse laad ja sisu ning vajaduse korral võlgniku nimi, aadress ja muu võlgniku identifitseerimiseks vajalik teave ning nõue, mida asjaomane juriidiline dokument või otsus puudutab, samuti kogu muu vajalik teave.

▼B

3. Taotluse saanud asutus teavitab viivitamata taotluse esitavat asutust tema teatamistaotluse saamise järel võetud meetmetest ning eelkõige juriidilise dokumendi või otsuse adressaadile edastamise kuupäevast.

*Artikkel 78***Sissenõudmistaotlus**

1. Nõude sissenõudmise taotlusele, mille taotluse esitav asutus saadab taotluse saanud asutusele, lisatakse taotluse esitava asutuse liikmesriigis välja antud nõude täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi originaal või tõestatud koopia ning vajaduse korral teiste sissenõudmiseks vajalike dokumentide originaalid või tõestatud koopiad.

2. Taotluse esitav asutus võib esitada sissenõudmistaotluse vaid juhul, kui

- a) nõuet ja/või selle täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti ei ole tema liikmesriigis vaidlustatud, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse rakendusmääruse artikli 81 lõike 2 teist lõiku;
- b) ta on oma liikmesriigis rakendanud asjakohaseid sissenõudmismenetlusi, mida lõikes 1 osutatud juriidilise dokumendi alusel rakendada võib, ja kui võetud meetmed ei ole kaasa toonud nõude täielikku tasumist;
- c) aegumistähtaeg ei ole tema liikmesriigi õigusaktide kohaselt möödunud.

3. Sissenõudmistaotluses märgitakse

- a) nimi, aadress ja muu asjaomase füüsilise või juriidilise isiku ja/või tema varasid valdava kolmanda isiku identifitseerimiseks vajalik teave;
- b) nimi, aadress ja muu taotluse esitava asutuse identifitseerimiseks vajalik teave;
- c) viide juriidilisele dokumendile, mis lubab nõude täitmisele pööramist ja mis on välja antud taotluse esitava asutuse liikmesriigis;
- d) nõude laad ja suurus, sealhulgas põhinõue, viivis, rahatrahvid, haldustrahvid ja kõik muud tasumisele kuuluvad tasud ja kulud, mis on esitatud nii taotluse esitava asutuse kui ka taotluse saanud asutuse liikmesriigi vääringus;
- e) kuupäev, mil taotluse esitav asutus ja/või taotluse saanud asutus juriidilise dokumendi adressaadile teatavaks tegi;
- f) kuupäev, millest alates, ja ajavahemik, mille jooksul on täitmisele pööramine taotluse esitava asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktide kohaselt võimalik;
- g) muu asjakohane teave.

▼B

4. Sissenõudmistaotlus sisaldab ka taotluse esitava asutuse deklaratsiooni, milles kinnitatakse, et lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

5. Taotluse esitav asutus edastab taotluse saanud asutusele kogu asjakohase teabe seoses sissenõudmistaotluse põhjuseks olevate asjaoludega viivitamata pärast sellise teabe saamist.

*Artikkel 79***Sissenõude täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument**

1. Põhimääruse artikli 84 lõike 2 kohaselt tunnustatakse nõude täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti otseselt ja seda käsitatakse automaatselt kui juriidilist dokumenti, mis lubab taotluse saanud asutuse liikmesriigi nõude täitmisele pöörata.

2. Olenemata lõikest 1 võib nõude täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti vajaduse korral ja kooskõlas taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega aktsepteerida ja tunnustada juriidilise dokumendina, mis lubab nõude täitmisele pööramist kõnealuse liikmesriigi territooriumil, ning sellise dokumendiga täiendada või asendada.

Liikmesriigid püüavad sellise aktsepteerimise, tunnustamise, täiendamise või asendamisega seotud toimingud lõpetada kolme kuu jooksul alates sissenõudmistaotluse saamisest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse käesoleva lõike kolmandat lõiku. Kui täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument on nõuekohaselt koostatud, ei või liikmesriigid nimeetatud toimingute tegemisest keelduda. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust kolmekuulise tähtaja ületamise põhjustest.

Kui nende toimingute tegemise tõttu tekib vaidlus seoses nõude ja/või taotluse esitava asutuse poolt väljastatud nõude täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendiga, kohaldatakse rakendusmääruse artiklit 81.

*Artikkel 80***Makseviisid ja tähtajad**

1. Nõuded nõutakse sisse taotluse saanud asutuse liikmesriigi vääringus. Taotluse saanud asutus kannab enda poolt sisse nõutud nõude kogusumma üle taotluse esitavale asutusele.

2. Taotluse saanud asutus võib oma liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormide kohaselt ja pärast konsulteerimist taotluse esitava asutusega anda võlgnikule maksmiseks lisaaega või lubada tal maksta osade kaupa. Taotluse saanud asutuse antud lisamakseaja eest nõutud viivised tuleb samuti üle kanda taotluse esitavale asutusele.

▼B

Alates kuupäevast, mil nõude sissenõudmise täitmisele pööramist võimaldav juriidiline dokument on otseselt tunnustatud kooskõlas rakendusmääruse artikli 79 lõikega 1, või aktsepteeritud, tunnustatud, täiendatud või asendatud kooskõlas rakendusmääruse artikli 79 lõikega 2, nõutakse hilinenud maksete eest viivist taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormide kohaselt ja see kantakse samuti üle taotluse esitavale asutusele.

*Artikkel 81***Nõude või selle sissenõudmise täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi vaidlustamine ning täitemeetmete vaidlustamine**

1. Kui sissenõudmismenetluse ajal vaidlustab huvitatud isik nõude ja/või selle täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendi, mis on välja antud taotluse esitava asutuse liikmesriigis, pöördub nimetatud isik taotluse esitava asutuse liikmesriigi asjakohase võimuorgani poole vastavalt selles liikmesriigis kehtivatele õigusaktidele. Taotluse esitav asutus teatab sellest viivitamata taotluse saanud asutusele. Kõnealusest pöördumisest võib taotluse saanud asutust teavitada ka huvitatud isik.

2. Niipea kui taotluse saanud asutus on taotluse esitavalt asutuselt või huvitatud isikult saanud lõikes 1 nimetatud teatise või teabe, peatab ta täitemenetluse kuni asjakohase võimuorgani otsuseni, kui taotluse esitav asutus kooskõlas käesoleva lõike teise lõiguga ei nõua teisiti. Taotluse saanud asutus võib vajaduse korral ja ilma, et see piiraks rakendusmääruse artikli 84 kohaldamist, rakendada sissenõudmist tagavaid ettevõtetusabinõusid, kui selline tegevus on samalaadsete nõuete puhul tema liikmesriigis kehtivate õigusnormidega lubatud.

Olenemata esimesest lõigust võib taotluse esitav asutus kooskõlas oma liikmesriigis kehtivate õigus- ja haldusnormidega ning halduspraktikaga nõuda, et taotluse saanud asutus nõuaks vaidlustatud nõude sisse, kui taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivad õigus- ja haldusnormid ning halduspraktika seda lubavad. Kui vaidlustamise tulemus on võlgnikule soodne, peab taotluse esitav asutus mis tahes sissenõutud summad tagasi maksma ja vajaduse korral tasuma taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktide kohaselt tasumisele kuuluvad kompensatsioonid.

3. Taotluse saanud asutuse liikmesriigis võetud täitemeetmete vaidlustamisel pöörduetakse selle liikmesriigi asjakohase võimuorgani poole vastavalt seal kehtivatele õigusnormidele.

▼B

4. Kui asjakohane võimuorgan, kelle poole pööratakse lõike 1 kohaselt, on kohtuorgan ning see organ teeb taotluse esitavale asutusele soodsa otsuse, mis võimaldab taotluse esitava asutuse liikmesriigis nõude sisse nõuda, käsitatakse seda otsust „täitmisele pööramist lubava juriidilise dokumendina” rakendusmääruse artiklite 78 ja 79 tähenduses ning lähtutakse sellest nõude sissenõudmisel.

*Artikkel 82***Abi andmise piirid**

1. Taotluse saanud asutus ei ole kohustatud
 - a) andma rakendusmääruse artiklites 78–81 sätestatud abi, kui nõude sissenõudmine põhjustaks võlgniku seisundi tõttu tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi taotluse saanud asutuse liikmesriigis, juhul kui taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivad õigus- või haldusnormid võimaldavad selliseid meetmeid võtta samalaadsete siseriiklike nõuete puhul;
 - b) andma rakendusmääruse artiklites 76–81 sätestatud abi, kui rakendusmääruse artiklite 76–78 kohaselt esitatud esmane taotlus käsitleb rohkem kui viis aastat vanu nõudeid, arvestades ajast, mil kooskõlas taotluse esitava asutuse liikmesriigis kehtivate õigus- või haldusnormidega ning halduspraktikaga koostati täitmisele pööramist lubav juriidiline dokument, kuni taotluse esitamise kuupäevani. Juhul kui nõue või juriidiline dokument vaidlustatakse, arvestatakse kõnealust ajavahemikku alates ajast, mil taotluse esitava asutuse liikmesriik teeb kindlaks, et nõuet või täitmisele pööramist lubavat dokumenti, mis võimaldab seda sisse nõuda, ei või enam vaidlustada.
2. Taotluse saanud asutus teavitab taotluse esitavat asutust abitaotluse tagasilükkamise põhjustest.

*Artikkel 83***Aegumistähtjad**

1. Aegumistähtaegadega seotud küsimusi reguleeritakse
 - a) taotluse esitava asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega, mis käsitlevad nõuet ja/või selle täitmisele pööramist lubavat juriidilist dokumenti, ning
 - b) taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega, mis käsitlevad täitemeetmeid taotluse saanud liikmesriigis.

Aegumistähtjad kooskõlas taotluse saanud asutuse liikmesriigis kehtivate õigusaktidega algavad otsese tunnustamise kuupäevast või aktsepteerimise, tunnustamise, täiendamise või asendamise kuupäevast vastavalt rakendusmääruse artiklile 79.

▼B

2. Kui taotluse saanud asutuse poolt vastavalt abitaotlusele nõude sissenõudmiseks võetud meetmeid oleks võtnud taotluse esitav asutus ja need oleksid põhjustanud aegumistähtaja peatumise või katkemise kooskõlas taotluse esitava asutuse liikmesriigi kehtivate õigusaktidega, käsitatakse kõnealuseid meetmeid nende mõju seisukohalt viimati nimetatud liikmesriigis võetud meetmetena.

*Artikkel 84***Ettevaatusabinõud**

Kui taotluse saanud asutuse liikmesriigi õigusnormid seda võimaldavad, rakendab nimetatud asutus taotluse esitava asutuse põhjendatud taotluse korral ettevaatusabinõusid, et tagada nõude sissenõudmine.

Esimese lõigu rakendamiseks kohaldatakse rakendusmääruse artiklites 78, 79, 81 ja 82 kehtestatud sätteid ja menetlusi *mutatis mutandis*.

*Artikkel 85***Sissenõudmisega seotud kulud**

1. Taotluse saanud asutus nõuab asjaomaselt füüsiliselt või juriidiliselt isikult sisse ja peab kinni kõik sissenõudmisega seoses tekkinud kulud kooskõlas õigusnormidega, mida taotluse saanud asutuse liikmesriigis kohaldatakse samalaadsete nõuete suhtes.

2. Käesoleva jao kohaselt toimuv vastastikuse abi andmine on üldjuhul tasuta. Kui sissenõudmine põhjustab erilisi probleeme või sellega seotud kulud on väga suured, võivad taotluse esitav ja taotluse saanud asutus siiski kokku leppida konkreetsete juhtumitega seotud tagasimaksmise korras.

3. Taotluse esitava asutuse liikmesriik peab taotluse saanud asutuse liikmesriigile tagasi maksma kõik põhjendamatuks osutunud toimingutest tulenevad kulutused ja kahjud, kui toimingute põhjendamatus oli seotud kas nõude sisu või taotluse esitava asutuse poolt väljastatud dokumendi kehtivusega.

*Artikkel 86***Läbivaatamisklausel**

1. Halduskomisjon esitab hiljemalt rakendusmääruse rakendamise algusest nelja täispika kalendriaasta möödumisel võrdleva raporti rakendusmääruse artikli 67 lõigetes 2, 5 ja 6 sätestatud tähtaegade kohta.

Nimetatud aruande alusel võib Euroopa Komisjon vajaduse korral esitada ettepaneku kõnealuste tähtaegade läbivaatamise kohta eesmärgiga lühendada neid oluliselt.

2. Hiljemalt lõikes 1 osutatud kuupäevaks hindab halduskomisjon ka artiklis 13 sätestatud perioodide ümberarvutamise eeskirju, et neid võimaluse korral lihtsustada.

▼B

3. Halduskomisjon esitab hiljemalt 1. mail 2015 aruande rakendusmääruse IV jaotise I ja III peatüki kohaldamise kohta, eelkõige seoses rakendusmääruse artikli 67 lõigetes 2, 5 ja 6 osutatud menetluste ja tähtaegadega ning artiklites 75–85 osutatud sissenõudmismenetlustega.

Nimetatud aruandest olenevalt võib Euroopa Komisjon vajaduse korral esitada asjakohaseid ettepanekuid, et muuta kõnealuseid meetmeid tõhusamaks ja tasakaalustatumaks.

V JAOTIS

MUUD SÄTTED, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

*Artikkel 87***Arstlik läbivaatus ja halduskontroll**

1. Kui hüvitiste saaja või taotleja või tema perekonnaliige viibib või elab sellise liikmesriigi territooriumil, mis ei ole deebitorasutuse liikmesriik, teeb arstliku läbivaatuse kõnealuse asutuse taotlusel hüvitisesaaja viibimis- või elukohajärgne asutus kooskõlas viimati nimetatud asutuse kohaldatavates õigusaktides sätestatud menetlustega, ilma et see piiraks muude sätete kohaldamist.

Deebitorasutus teatab viibimis- või elukohajärgsele asutusele vajaduse korral kõigist erinõuetest, mida tuleb järgida, ja punktid, mida arstlik läbivaatus peab hõlmama.

2. Viibimis- või elukohajärgne asutus edastab arstlikku läbivaatust taotlenud deebitorasutusele aruande. Kõnealusele asutusele on viibimis- või elukohajärgse asutuse tuvastatud asjaolud siduvad.

Deebitorasutusel säilib õigus korraldada hüvitisesaaja läbivaatus enda valitud arsti poolt. Siiski võib hüvitisesaaja kutsuda deebitorasutuse liikmesriigi territooriumile vaid juhul, kui reis ei kahjusta tema tervist ning kui sellega seonduvad reisi- ja elamiskulud kannab deebitorasutus.

3. Kui hüvitiste saaja või taotleja või tema perekonnaliige viibib või elab sellise liikmesriigi territooriumil, mis ei ole deebitorasutuse liikmesriik, teeb ametliku kontrolli kõnealuse asutuse taotlusel hüvitisesaaja viibimis- või elukohajärgne asutus.

Sel juhul kohaldatakse ka lõiget 2.

4. Kohaldatakse ka lõikeid 2 ja 3 põhimääruse artiklis 34 nimetatud pikaajalise hooldushüvitise saaja või taotleja sõltuvusastme kindlaks määramisel või kontrollimisel.

5. Kahe või enama liikmesriigi pädevad võimuorganid või pädevad asutused võivad kokku leppida konkreetsetes sätetes ja menetlustes, et parandada täielikult või osaliselt hüvitise taotlejate ja saajate valmisolekut tööturul osalemiseks ning nende osalemist viibimis- või elukohariigis sel eesmärgil loodud kavades ja programmides.

▼B

6. Erandina põhimääruse artikli 76 lõikes 2 sätestatud tasuta vastastikuse halduskoostöö põhimõttest kompenseerib lõigetes 1 kuni 5 osutatud kontrollide kulud asutusele, kellele anti ülesanne need kontrollid teha, sellise ülesande andnud deebitorasutus.

*Artikkel 88***Teated**

1. Liikmesriigid teatavad Euroopa Komisjonile põhimääruse artikli 1 punktides m, q ja r ning rakendusmääruse artikli 1 lõike 2 punktides a ja b määratletud üksuste ning vastavalt rakendusmäärusele nimetatud asutuste andmed.

2. Lõikes 1 osutatud üksused peavad olema varustatud elektroonilise tunnusega identifitseerimisnumbri ja elektroonilise aadressi kujul.

3. Halduskomisjon kehtestab lõikes 1 osutatud andmete teatamise struktuuri, sisu ja üksikasjaliku korra, sealhulgas ühtse vormi ja näidise.

4. Rakendusmääruse 4. lisas esitatakse üksikasjad avaliku andmebaasi kohta, mis koondab lõikes 1 osutatud andmeid. Andmebaasi loob ja seda haldab Euroopa Komisjon. Liikmesriigid vastutavad siiski riikliku kontaktteabe andmebaasi sisestamise eest. Lisaks tagavad liikmesriigid lõikes 1 sätestatud riikliku kontaktteabe õigsuse.

5. Liikmesriigid on vastutavad lõikes 1 osutatud teabe pideva ajakohastamise eest.

*Artikkel 89***Teave**

1. Halduskomisjon töötab välja vajaliku teabe asjaomaste isikute nõustamiseks seoses nende õigustega ja haldustoimingutega, mis on vajalikud nende õiguste kasutamiseks. Teabe levitamine tagatakse eelistatult elektroonilisel teel selle avaldamisega avalikkusele kättesaadavatel veebisaitidel. Halduskomisjon tagab teabe regulaarse ajakohastamise ning jälgib klientidele osutatud teenuste kvaliteeti.

2. Põhimääruse artiklis 75 osutatud konsultatiivkomitee võib esitada arvamusi ja soovitusi teabe ja selle leviku parandamiseks.

3. Pädevad võimuorganid tagavad, et nende asutused oleks teadlikud ja kohaldaksid põhimääruse ja rakendusmääruse valdkondades ja tingimustel kõiki ühenduse sätteid, õiguslikke ja muid, sealhulgas halduskomisjoni otsused.

Artikkel 90

Vääringute ümberarvestamine

Põhimääruse ja rakendusmääruse sätete kohaldamisel on kahe vääringu vaheline vahetuskurs Euroopa Keskpanga avaldatud viitekurs. Halduskomisjon määrab kindlaks kuupäeva, mida vahetuskursi määramisel arvesse võetakse.

Artikkel 91

Statistika

Pädevad võimuorganid koostavad statistilised andmed põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamise kohta ja edastavad need halduskomisjoni sekretariaadile. Need andmed kogutakse ja süstematiseeritakse vastavalt halduskomisjoni kindlaks määratud kavale ja meetoditele. Euroopa Komisjon tagab kõnealuse teabe levitamise.

Artikkel 92

Lisade muutmine

Rakendusmääruse 1., 2., 3., 4. ja 5. lisa ning põhimääruse VI, VII, VIII ja IX lisa võib muuta komisjoni määrusega halduskomisjoni taotlusel.

Artikkel 93

Üleminekusätted

Põhimääruse artiklit 87 kohaldatakse rakendusmäärusega hõlmatud olukordade suhtes.

Artikkel 94

Üleminekusätted seoses pensioniga

1. Kui kindlustusjuhtum saabub enne asjaomase liikmesriigi territooriumil rakendusmääruse jõustumist ning pensionitaotlust ei ole enne seda kuupäeva rahuldatud, põhjustab selline taotlus hüvitise kahekordse määramise, kuivõrd selle kindlustusjuhtumi puhul tuleb määrata hüvitis sellele kuupäevale eelnenud perioodi eest:

- a) perioodi eest enne rakendusmääruse asjaomase liikmesriigi territooriumil jõustumist, määruse (EMÜ) nr 1408/71 või asjaomaste liikmesriikide vahel jõus olevate lepingute kohaselt;
- b) perioodi eest, mis algab rakendusmääruse asjaomase liikmesriigi territooriumil jõustumisel, põhimääruse kohaselt.

Kui punktis a osutatud sätete alusel arvutatud summa on suurem kui punktis b osutatud sätete alusel arvutatud summa, on kõnealusel isikul siiski jätkuvalt õigus summale, mis on arvutatud punktis a osutatud sätete alusel.

▼B

2. Invaliidsus-, vanadus- või toitjakaotushüvitise saamise taotlus, mis on esitatud liikmesriigi asutusele alates rakendusmääruse asjaomase liikmesriigi territooriumil jõustumisest, tingib automaatselt selle, et vastavalt põhimäärusele tuleb ümber hinnata hüvitised, mille ühe või mitme liikmesriigi asutus või asutused on enne seda kuupäeva sama kindlustusjuhtumi eest määranud; selline ümberhindamine ei tohi põhjustada määratud hüvitise summa vähendamist.

*Artikkel 95***Elektroonilise andmevahetuse suhtes kohaldatav ülemineku periood**

1. Igal liikmesriigil on käesoleva määruse artikli 4 lõike 2 kohaselt õigus kohaldada elektroonilise andmevahetuse suhtes ülemineku perioodi.

Kõnealused ülemineku perioodid ei või ületada 24 kuud alates rakendusmääruse jõustumisest.

Kui vajaliku ühenduse infrastruktuuri (sotsiaalkindlustuse teabe elektrooniline vahetamine – EESSI) valmimine viibib oluliselt, arvestades rakendusmääruse jõustumist, võib halduskomisjon siiski nõustuda neid perioode sobival määral pikendama.

2. Lõikes 1 nimetatud ülemineku perioodide praktilise korra määrab kindlaks halduskomisjon eesmärgiga tagada põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalik andmevahetus.

*Artikkel 96***Kehtetuks tunnistamine**

1. Määrus (EMÜ) nr 574/72 tunnistatakse kehtetuks alates 1. maist 2010.

Määrus (EMÜ) nr 574/72 jääb siiski jõusse ning säilitab õigusliku mõju järgmise suhtes:

a) nõukogu 14. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 859/2003, millega laiendatakse määruse (EMÜ) nr 1408/71 ja määruse (EMÜ) nr 574/72 sätteid kolmandate riikide kodanikele, keda need sätted juba ei hõlma üksnes nende kodakondsuse alusel, ⁽¹⁾ kuni kõnealuse määruse kehtetuks tunnistamise või muutmiseni;

b) nõukogu 13. juuni 1985. aasta määrus (EMÜ) nr 1661/85, millega nähakse ette ühenduse võrdtõoliste sotsiaalkindlustuseeskirjade tehnilised kohandused seoses Gröönimaaga, ⁽²⁾ kuni kõnealuse määruse kehtetuks tunnistamise või muutmiseni;

⁽¹⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 160, 20.6.1985, lk 7.

▼B

c) Euroopa Majanduspiirkonna leping, ⁽¹⁾ ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping isikute vaba liikumise kohta ⁽²⁾ ning muud lepingud, mis sisaldavad viidet määrusele (EMÜ) nr 574/72, kuni kõnealuseid lepinguid pole muudetud rakendusmäärust silmas pidades.

2. Nõukogu 29. juuni 1998. aasta direktiivis 98/49/EÜ ühenduse piires liikuvate töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate täiendavate pensioniõiguste kaitse kohta ⁽³⁾ ning üldisemalt kõikides ühenduse õigusaktides loetakse viiteid määrusele (EMÜ) nr 574/72 viidetena rakendusmäärusele.

*Artikkel 97***Avaldamine ja jõustumine**

Käesolev määrus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*. See jõustub 1. mail 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

⁽¹⁾ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 114, 30.4.2002, lk 6.

⁽³⁾ EÜT L 209, 25.7.1998, lk 46.

1. LISA

Kahepoolsete konventsioonide rakendussätted, mis jäävad jõusse, ja uued kahepoolsed rakenduskonventsioonid

(osutatud rakendusmääruse artikli 8 lõikes 1 ja artikli 9 lõikes 2)

BELGIA-TAANI

8. mai 2006. aasta ja 21. juuni 2006. aasta kirjavahetus Belgias kindlustatud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja Taanis elavatele pereliikmetele ja Belgias kindlustatud, kuid Taanis elavatele pensionäridele ja/või nende pereliikmetele ette nähtud hüvitise tegeliku summa tagasimaksmise kohta

BELGIA-SAKSAMAA

29. jaanuari 1969. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustusmaksete kogumise ja sissenõudmise kohta

BELGIA-IIRIMAA

19. mai ja 28. juuli 1981. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 70 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 6. peatüki järgsete mitterahaliste hüvitiste ja töötushüvitiste kulude tagasimaksmisest vastastikune loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest vastastikune loobumine)

BELGIA-HISPAANIA

25. mai 1999. aasta kokkulepe mitterahaliste hüvitiste tagasimaksmise kohta vastavalt määruste (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 sätetele

BELGIA-PRANTSUSMAA

a) 4. juulil 1984. aasta kokkulepe ühes riigis elavate ja teises riigis töötavate piirialatöötajate arstliku läbivaatuse kohta

b) 14. mai 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on sõlmitud vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2

c) 3. oktoobri 1977. aasta kokkulepe seoses määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 92 rakendamisega (sotsiaalkindlustuse sissemaksete sissenõudmine)

d) 29. juuni 1979. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 70 lõikes 3 ette nähtud tagasimaksmisest vastastikuse loobumise kohta (töötushüvitiste kulud)

e) 6. märtsi 1979. aasta halduskokkulepe 12. oktoobri 1978. aasta konventsiooni (Belgia ja Prantsusmaa vahelise sotsiaalkindlustussüsteemi kohta) füüsilisest isikutest ettevõtjaid puudutavaid sätteid käsitleva lisaklausli rakendamise üksikasjade kohta

f) 21. novembri 1994. aasta ja 8. veebruari 1995. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tasaarveldamise korra kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 94, 95 ja 96

▼B

BELGIA-ITAALIA

- a) 12. jaanuari 1974. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 rakendamise kohta
- b) 31. oktoobri 1979. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 18 lõike 9 rakendamise kohta
- c) 10. detsembri 1991. aasta ja 10. veebruari 1992. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tagasimaksmise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 93
- d) 21. novembri 2003. aasta kokkulepe vastastikuste nõuete tasaarvestamise tingimuste kohta nõukogu määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklite 94 ja 95 kohaselt

BELGIA-LUKSEMBURG

- a) 28. jaanuari 1961. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete sissenõudmise kohta
- b) 16. aprilli 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2

BELGIA-MADALMAAD

▼M1

▼B

- b) 13. märtsi 2006. aasta kokkulepe ravikindlustuse kohta
- c) 12. augusti 1982. aasta kokkulepe haigus-, rasedus- ja sünnitus- ning invaliidsuskindlustuse kohta

BELGIA-ÜHENDKUNINGRIIK

- a) 4. mai ja 14. juuni 1976. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)
- b) 18. jaanuari ja 14. märtsi 1977. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. peatüki kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise või tagasimaksmisest loobumise kord), mida on muudetud 4. mai ja 23. juuli 1982. aasta kirjavahetusega (kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 22 lõike 1 punkti a kohaldamisest tulenenud kulude tagasimaksmise kohta)

BULGAARIA-TŠEHHI VABARIIK

25. novembri 1998. aasta lepingu artikli 29 lõiked 1 ja 3 ning 30. novembri 1999. aasta halduslepingu artikli 5 lõige 4 halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

BULGAARIA-SAKSAMAA

17. detsembri 1997. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni pensioni valdkonnas rakendamist käsitleva halduskokkuleppe artiklid 8 ja 9

TŠEHHI VABARIIK-SLOVAKKIA

8. jaanuari 1993. aasta halduskokkuleppe artiklid 15 ja 16, mis käsitlevad tööandja asukoha ja elukoha mõiste määratlust, et kohaldada 29. oktoobri 1992. aasta sotsiaalkindlustuskonventsiooni artiklit 20

▼B

TAANI-IIRIMAA

22. detsembri 1980. aasta ja 11. veebruari 1981. aasta kirjavahetus vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta selliste mitterahaliste hüvitiste kulude puhul, mida on antud ravi-, rasedus- ja sünnitus-, tööõnnetus- ja kutsehaigusekindlustuse alusel, samuti töötushüvitiste ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude puhul (määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõige 3 ja artikli 63 lõige 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõige 2)

TAANI-KREEKA

8. mai 1986. aasta kokkulepe osalise vastastikuse loobumise kohta haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest ning loobumise kohta halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest

TAANI-HISPAANIA

11. detsembri 2006. aasta kokkulepe Hispaanias kindlustatud töötaja või füüsilisest isikust ettevõtja Taanis elavatele pereliikmetele ja Hispaanias kindlustatud, kuid Taanis elavatele pensionäridele ja/või nende pereliikmetele ette nähtud hüvitise tegeliku summaga seotud ettemaksete ja ajapiirangute ning selle summa tagasimaksmise kohta

TAANI-PRANTSUSMAA

29. juuni 1979. aasta kokkulepe ja 2. juuni 1993. aasta täiendav kokkulepe osalise tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikele 3 ja artikli 63 lõikele 3 ning vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2 (osaline loobumine haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest ning loobumine halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest)

TAANI-ITAALIA

18. novembri 1998. aasta kokkulepe haigus-, rasedus- ja sünnitus-, tööõnnetus- ja kutsehaigusekindlustuse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmise kohta

▼M1

▼B

TAANI-MADALMAAD

30. märtsi ja 25. aprilli 1979. aasta kirjavahetus, mida on muudetud 12. detsembri 2006. aasta kokkuleppega haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

TAANI-PORTUGAL

17. aprilli 1998. aasta kokkulepe haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral kindlustuse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest osalise loobumise kohta

TAANI-SOOME

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 15: kokkulepe vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitele 36, 63 ja 70 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud ja töötushüvitised) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105 (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

▼B

TAANI-ROOTSI

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 15: kokkulepe vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitele 36, 63 ja 70 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud ja töötushüvitised) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105 (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

TAANI-ÜHENDKUNINGRIIK

30. märtsi ja 19. aprilli 1977. aasta kirjavahetus, mida on muudetud 8. novembri 1989. aasta ja 10. jaanuari 1990. aasta kirjavahetuse teel, kokkulepe kohta mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

SAKSAMAA-PRANTSUSMAA

26. mai 1981. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 92 rakendamise kohta (sotsiaalkindlustuse sissemaksete kogumine ja sissenõudmine)

SAKSAMAA-ITAALIA

3. aprilli 2000. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete kogumise ja sissenõudmise kohta

SAKSAMAA-LUKSEMBURG

- a) 14. oktoobri 1975. aasta kokkulepped halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on vastu võetud vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2
- b) 14. oktoobri 1975. aasta kokkulepe sotsiaalkindlustuse sissemaksete kogumise ja sissenõudmise kohta
- c) 25. jaanuari 1990. aasta kokkulepe seoses määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 20 ja artikli 22 lõike 1 punktide b ja c kohaldamisega

▼M1**▼B**

SAKSAMAA-AUSTRIA

19. juuli 1978. aasta töötuskindlustuskonventsiooni rakendamist käsitleva 2. augusti 1979. aasta kokkuleppe II ja III jagu kohaldatakse jätkuvalt isikute suhtes, kes on 1. jaanuaril 2005 või enne seda töötanud piirialatöötajana ja jäänud töötuks enne 1. jaanuari 2011.

SAKSAMAA-POOLA

11. jaanuari 1977. aasta kokkulepe vanaduspensione ja tööõnnetuse korral antavaid hüvitisi käsitleva 9. oktoobri 1975. aasta konventsiooni rakendamise kohta

EESTI-ÜHENDKUNINGRIIK

29. märtsil 2006. aastal Eesti Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

▼B**IIRIMAA-PRANTSUSMAA**

30. juuli 1980. aasta ja 26. septembri 1980. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasinõudmisest vastastikune loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest vastastikune loobumine)

IIRIMAA-LUKSEMBURG

26. septembri 1975. aasta ja 5. augusti 1976. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 4. peatüki kohaste mitterahaliste hüvitiste kulude ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli artiklis 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

IIRIMAA-MADALMAAD

22. aprilli ja 27. juuli 1987. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 70 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 69 rakendamisel antud hüvitiste kulude tagasimaksmisest loobumine) ja määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklis 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

IIRIMAA-ROOTSI

8. novembri 2000. aasta kokkulepe haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude ning halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta

IIRIMAA-ÜHENDKUNINGRIIK

9. juuli 1975. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (määruse (EMÜ) nr 1408/71 III jaotise 1. ja 4. peatüki kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise või tagasimaksmisest loobumise kord) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

KREEKA-MADALMAAD

8. septembri 1992. aasta ja 30. juuni 1993. aasta kirjavahetus asutustevahelise tagasimaksmise meetodite kohta

HISPAANIA-PRANTSUSMAA

17. mai 2005. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse raviteenustega seotud hüvitistega seoses esitatud vastastikuste nõuete haldamise ja tasaarveldamise üksikosalik kord vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

HISPAANIA-ITAALIA

21. novembri 1997. aasta kokkulepe tervishoiukulutuste tagasimaksmise täiustamise ja lihtsustamise uue korra kohta, mis on seotud määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikega 3 (mitterahaliste haigus- ning rasedus- ja sünnitushüvitiste tagasimaksmine) ja määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitega 93, 94, 95 ja 100 ning artikli 102 lõikega 5 (haigus- ning rasedus- ja sünnituskindlustuse hüvitiste ja hilinenud nõuete tagasimaksmise kord)

▼ B

HISPAANIA-MADALMAAD

21. veebruari 2000. aasta kokkulepe Madalmaade ja Hispaania vahel, millega hõlbustatakse haigus- ning rasedus- ja sünnitushüvitistega seotud vastastikuste nõuete tasaarveldamist määruste (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 sätete rakendamisel

HISPAANIA-PORTUGAL

▼ M3**▼ B**

b) 2. oktoobri 2002. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse raviteenuste osutamise eest esitatud vastastikuste nõuete haldamise ja tasaarveldamise üksikajalik kord, et soodustada ja kiirendada nende nõuete tasaarveldamist

HISPAANIA-ROOTSI

1. detsembri 2004. aasta kokkulepe määruste (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 alusel antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

HISPAANIA-ÜHENDKUNINGRIIK

18. juuni 1999. aasta kokkulepe vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72 antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmise kohta

PRANTSUSMAA-ITAALIA

a) 14. mai ja 2. augusti 1991. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tasaarveldamise tingimuste kohta määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 93 kohaselt

b) 22. märtsi ja 15. aprilli 1994. aasta täiendav kirjavahetus vastastikuste võlgnevuste tasaarveldamise menetluste kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 94, 95 ja 96

c) 2. aprilli 1997. aasta ja 20. oktoobri 1998. aasta kirjavahetus, millega muudetakse punktides a ja b nimetatud kirjavahetust seoses vastastikuste võlgnevuste tasaarveldamise menetlustega vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 94, 95 ja 96

d) 28. juuni 2000. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikes 1 osutatud kulude tagasimaksmisest loobumise kohta seoses nimetatud määruse artikli 51 kohaselt taotletud halduskontrolli ja arstliku läbivaatusega

PRANTSUSMAA-LUKSEMBURG

a) 2. juuli 1976. aasta kokkulepe töötaja pereliikmetele, kes ei ela saamas riigis kui asjaomane töötaja, haiguse või raseduse ja sünnituse eest ette nähtud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on ette nähtud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikes 3

b) 2. juuli 1976. aasta kokkulepe endistele piirialatöötajatele, nende pereliikmetele või nende ülalpidamisel olnud isikutele haiguse või raseduse ja sünnituse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on ette nähtud nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõikes 3

c) 2. juuli 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on ette nähtud nõukogu 21. märtsi 1972. aasta määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikes 2

▼B

- d) 17. juuli ja 20. septembri 1995. aasta kirjavahetus vastastikuste nõuete tasaarveldamise üksikasjade kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklitele 93, 95 ja 96

PRANTSUSMAA-MADALMAAD

- a) 28. aprilli 1997. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105
- b) 29. septembri 1998. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse eritingimused tagasimakstavate mitterahaliste hüvitiste summade kindlaksmääramiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72
- c) 3. veebruari 1999. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse eritingimused haigushüvitistega seotud vastastikuste võlgnevuste haldamiseks ja tasaarveldamiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

PRANTSUSMAA-PORTUGAL

28. aprilli 1999. aasta kokkulepe, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad raviteenuste osutamise seotud vastastikuste nõuete haldamiseks ja tasaarveldamiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

PRANTSUSMAA-ÜHENDKUNINGRIIK

- a) 25. märtsi ja 28. aprilli 1997. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)
- b) 8. detsembri 1998. aasta kokkulepe erimeetodite kohta mitterahaliste hüvitiste eest tagasimakstavate summade kindlaksmääramiseks vastavalt määrustele (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72

ITAALIA-LUKSEMBURG

19. jaanuari 1955. aasta halduskokkuleppe artikli 4 lõiked 5 ja 6 sotsiaalkindlustuse üldkonventsiooni sätete rakendamise kohta (põllumajandustöötajate ravikindlustus)

ITAALIA-MADALMAAD

24. detsembri 1996. aasta ja 27. veebruari 1997. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta

ITAALIA-ÜHENDKUNINGRIIK

15. detsembril 2005. aastal Itaalia Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohaselt alla kirjutatud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. jaanuaril 2005

LUKSEMBURG-MADALMAAD

1. novembri 1976. aasta kokkulepe halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumise kohta, mis on vastu võetud vastavalt määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikele 2

LUKSEMBURG-ROOTSI

27. novembri 1996. aasta kokkulepe kulude tagasimaksmise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas

▼B

LUKSEMBURG-ÜHENDKUNINGRIIK

18. detsembri 1975. aasta ja 20. jaanuari 1976. aasta kirjavahetus seoses määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõikega 2 (määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklis 105 osutatud halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

UNGARI-ÜHENDKUNINGRIIK

1. novembril 2005. aastal Ungari Vabariigi ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 883/2004 artikli 35 lõike 3 ja artikli 41 lõike 2 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

MALTA-ÜHENDKUNINGRIIK

17. jaanuaril 2007. aastal Malta ja Ühendkuningriigi pädevate võimuorganite vahel määruse (EMÜ) nr 883/2004 artikli 35 lõike 3 ja artikli 41 lõike 2 kohaselt sõlmitud kokkulepe, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis nimetatud määruse kohaselt antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. mail 2004

▼M1**▼B**

MADALMAAD-ÜHENDKUNINGRIIK

- a) 11. augusti 1954. aasta konventsiooni rakendamist käsitleva 12. juuni 1956. aasta halduskokkuleppe artikli 3 teine lause
- b) 25. aprilli ja 26. mai 1986. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) hiljem muudetud kujul

PORTUGAL-ÜHENDKUNINGRIIK

8. juunil 2004. aastal kehtestatud kord, millega määratakse kindlaks muud viisid kummaski riigis antud mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmiseks, mille kohaldamine algas 1. jaanuaril 2003

SOOME-ROOTSI

18. augusti 2003. aasta Põhjamaade sotsiaalkindlustuskonventsiooni artikkel 15: kokkulepe vastastikuse tagasimaksmisest loobumise kohta vastavalt määruse (EMÜ) nr 1408/71 artiklitele 36, 63 ja 70 (haiguse, raseduse ja sünnituse, tööõnnetuse ja kutsehaiguse korral antud mitterahaliste hüvitiste kulud ja töötushüvitised) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artiklile 105 (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulud)

SOOME-ÜHENDKUNINGRIIK

1. ja 20. juuni 1995. aasta kirjavahetus määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

ROOTSI-ÜHENDKUNINGRIIK

15. aprilli 1997. aasta kokkulepe määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 36 lõike 3 ja artikli 63 lõike 3 kohta (mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmine või tagasimaksmisest loobumine) ning määruse (EMÜ) nr 574/72 artikli 105 lõike 2 kohta (halduskontrolli ja arstliku läbivaatuse kulude tagasimaksmisest loobumine)

▼B

2. LISA

Riigiteenistujate eriskeemid

(osutatud rakendusmääruse ►**MI** artikli 32 lõikes 2 ja artikli 41 lõikes 1 ◀)

- A. Riigiteenistujate eriskeemid, mille suhtes ei kohaldata määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 1. peatükki mitterahaliste hüvitiste kohta

Saksamaa

Riigiteenistujate ravikindlustuse eriskeem

- B. Riigiteenistujate eriskeemid, mille suhtes ei kohaldata määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 1. peatükki (välja arvatud artiklit 19, artikli 27 lõiget 1 ja artiklit 35) mitterahaliste hüvitiste kohta

Hispaania

Riigiteenistujate sotsiaalkindlustuse eriskeem

Relvajõudude sotsiaalkindlustuse eriskeem

Kohtuametnike ja haldustöötajate sotsiaalkindlustuse eriskeem

- C. Riigiteenistujate eriskeemid, mille suhtes ei kohaldata määruse (EÜ) nr 883/2004 III jaotise 2. peatükki mitterahaliste hüvitiste kohta

Saksamaa

Riigiteenistujate õnnetusjuhtumikindlustuse eriskeem

▼ B

3. *LISA*

**Liikmesriigid, kes nõuavad mitterahaliste hüvitiste kulude tagasimaksmist
püsisummade alusel**

(osutatud rakendusmääruse artikli 63 lõikes 1)

IIRIMAA

HISPAANIA

▼ M3

KÜPROS

▼ B

MADALMAAD

PORTUGAL

SOOME

ROOTSI

ÜHENDKUNINGRIIK

4. LISA

Rakendusmääruse artikli 88 lõikes 4 osutatud andmebaasi üksikasjad

1. *Andmebaasi sisu*

Asjaomaste üksuste elektroonilises kataloogis (internetiaadressid) märgitakse järgmised andmed:

- a) üksuste nimed liikmesriigi ametlikus keeles/ametlikes keeltes ja samuti inglise keeles;
- b) identifitseerimisnumber ja EESSI elektrooniline aadress;
- c) nende funktsioon seoses põhimääruse artikli 1 punktides m, q ja r ning rakendusmääruse artikli 1 punktides a ja b toodud mõistete määratlusega;
- d) nende pädevus seoses erinevate riskide, hüvitiste tüüpide, skeemide ja geograafilise hõlmavusega;
- e) millist põhimääruse osa üksused kohaldavad;
- f) järgmised kontaktandmed: postiaadress, telefon, faks, e-posti aadress ja asjaomane internetiaadress;
- g) mis tahes muu põhimääruse ja rakendusmääruse kohaldamiseks vajalik teave.

2. *Andmebaasi haldamine*

- a) Elektroonilise kataloogi majutamine korraldatakse projekti EESSI raames Euroopa Komisjoni tasandil.
- b) Liikmesriigid on vastutavad üksustega seotud vajaliku teabe kogumise ja kontrollimise ning nende vastutusalasse kuuluvate kannete või kannetes tehtavate muudatuste õigeaegse Euroopa Komisjonile edastamise eest.

3. *Juurdepääs*

Andmebaasi toimimiseks ja haldamiseks kasutatav teave ei ole avalikkusele kättesaadav.

4. *Julgeolek*

Kõigi andmebaasis tehtavate muudatuste kohta (andmete sisestamine, ajakohastamine, kustutamine) tuleb teha sissekanne logifaili. Enne kataloogile kannete muutmiseks juurdepääsu võimaldamist kasutajad identifitseeritakse ja kontrollitakse nende autentsust. Enne kande muutmise katsset kontrollitakse, kas kasutajal on õigus seda teha. Mis tahes loata tegevus keelatakse ja selle kohta tehakse sissekanne logifaili.

5. *Keelte kasutamise kord*

Andmebaasi üldine keel on inglise keel. Üksuste nimed ja nende kontaktandmed tuleks sisestada liikmesriigi ametlikus keeles / ametlikes keeltes.

▼ **B**

5. *LISA*

Liikmesriigid, kes määravad vastastikku kindlaks põhimääruse artikli 65 lõike 6 kolmandas lauses nimetatud suurima tagasimaksumma, võttes aluseks oma õigusaktidega eelneval kalendriaastal ette nähtud töötushüvitiste keskmise summa

(osutatud rakendusmääruse artiklis 70)

BELGIA

TŠEHHI VABARIIK

▼ **M3**

TAANI

▼ **B**

SAKSAMAA

AUSTRIA

SLOVAKKIA

SOOME